FILM.SK

10 Sk/Kč

10

mesačník o filmovom dianí na Slovensku

2002

www.filmsk.sk

premiéra slovenského filmu
Kruté radosti

profil
Jaroslava Havettová

Dežo Ursíny

Kruté radosti

recenzia
Sex a Lucia

Pravdivý príbeh podľa Evy Borušovičovej

Slovenský audiovizuálny fond II.

Ekotopfilm 2002, Jeden svet 2002 Bratislava

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32, 811 09 Bratislava

Pripravované novinky z edičného oddelenia

Paul Virilio: Stroj videnia

Text popredného predstaviteľa súčasného francúzskeho myslenia Paula Virilia je esejistickým pohľadom na dejiny videnia od renesancie až po súčasnosť. Autor v ňom sleduje premeny pojmu reprezentácia, podmienené používaním rôznych optických prístrojov v priebehu jednotlivých období, ktoré poznačili logiku obrazu, aj jeho vnímanie. V piatich samostatných kapitolách, nazvaných Topografická amnézia, Menej ako obraz, Verejný obraz, Skrytá kamera a Stroj videnia, sa Virilio pokúša uchopiť rozličné polohy, aké môže v rozdielnych kontextoch nadobudnúť vzťah medzi videným objektom a vidiacim subjektom. Pohybuje sa pritom v priestoroch neraz vzájomne vzdialených: od umenia cez oblasť medializácie až po svet techniky.

kol.: 5 scenárov

Knižné vydanie literárnych verzií scenárov celovečerných filmov Martina Šulíka a spoluautorov Ondreja Šulaja, Mareka Leščáka a Dušana Dušeka (Neha, Všetko čo mám rád, Záhrada, Orbis Pictus, Krajinka) tvorí svojbytný suplement profilu s názvom Svet v pohyblivých obrazoch Martina Šulíka, ktorý bol ako pilotný titul edície Camera Obscura vydaný už v roku 2000. Popri vlastnej literárnej hodnote je publikácia nesporne zaujímavou i po stránke aplikovanej vizuálnej koncepcie. Originálne výtvarné riešenie, ktorého autorom je známy slovenský filmový architekt a výtvarník Fero Lipták, je založené na syntéze textových zložiek s obsiahlym ilustratívnym materiálom (fotografie, animované storyboardy, kostýmové a architektonické návrhy) a ručnou grafikou, vstupujúcou do ich štruktúry v podobe periférnych doplnkových ornamentov, prípadne v úlohe výrazných medzistranových predelov.

V predaji od októbra 2002 vo vybraných slovenských kníhkupectvách.

Kontakt: Marína Kuruczová, Slovenský filmový ústav, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 02/57 10 15 11, fax: 02/52 96 34 61, e-mail: sfu@sfu.sk

Priatelia,

ak v slovenskej kinematografii nastane situácia, že v jeden mesiac majú premiéru dva slovenské filmy, nie je to bežné, hoci v inom audiovizuálnom prostredí by sa takýto jav považoval za normálny. Aj keď obidva filmy tohto mesiaca – *Kruté radosti* i *Útek do Budína* – sú odlišné, spája ich posun do historického obdobia. S výnimkou tvorby režisérov najmladšej generácie je pre slovenskú kinematografiu už akosi príznačné, vracať sa v nejakej podobe do minulosti, hoci tematizácia týchto filmov je alebo môže byť stále vysoko aktuálna. Argument, že ľudia dnes prežívajú rovnaké emócie a majú rovnaké radosti i starosti ako kedysi, je akousi barličkou, pretože v každej dobe ich prežívajú inak. Práve zobrazenie známych pocitov v nových obdobiach a kontextoch býva, resp. môže byť často prekvapujúce, pretože človek sa formuje nielen zvnútra, ale aj na základe vonkajších objektívnych príčin. V súčasnosti, ktorá si podľa mňa žiada viac ako historické námety, však obidva slovenské filmy tohto mesiaca majú šancu osloviť. Zámerom vracať sa k starým obdobiam našej minulosti očami modernej doby. V tomto kontexte verím, že určite budú trčať. A keby aj nie, zaujmú minimálne tým, že sú konečne naše...

Simona Nôtová – Tušerová

(V posledný deň uzávierky Film.sk 10/2002 oznámil distribútor Saturn Entertainment presun termínu premiéry slovenského filmu Miloslava Luthera Útek do Budína z 31. októbra na 7. novembra 2002.)

FILM.SK

OBJEDNÁVKOVÝ KUPÓN NA ROK 2002

Meno/Firma:

Ulica/Číslo:

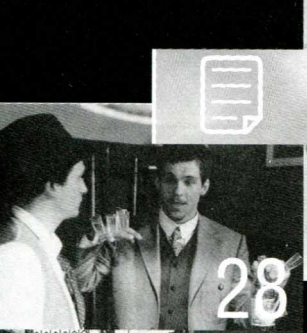
Mesto/PSČ:

Objednávam si:
a/ ročné predplatné za 120 Sk
b/ polročné predplatné za 60 Sk

Platbu za predplatné uskutočním týmto spôsobom:
a/ Poštovou poukážkou typu „C" na adresu:
L.K.Permanent spol. s r.o., poštový priečinok 4, 834 14 Bratislava 34
b/ Predplatením vystavenej faktúry
IČO/DIČ

(nehodiace sa škrtnite)

Kontakt:
tel.: 02/44 45 37 11, fax: 02/44 37 33 11
e-mail: lkperm@lkpermanent.sk www.isnet.sk/lkpermanent

OBSAH

3	⇔	**PLUS/MÍNUS** v slovenskej kinematografii
3	⇔	**REAKCIE** čitateľov alebo priestor na iný názor
4 – 7	⇔	**KALENDÁRIUM** filmových podujatí mesiaca
8	⇔	**KALENDÁRIUM** alebo Ekotopfilm 2002
9	⇔	**KALENDÁRIUM** alebo Jeden svet Bratislava 2002
10 – 19	⇔	**NOVÉ FILMY** pre premiérové kiná
20 – 22	⇔	**ROZHOVOR** s Evou Borušovičovou alebo príliš pravdivý príbeh
23	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
24 – 26	⇔	**TÉMA** mesiaca alebo bizarný Slovenský audiovizuálny fond
27	⇔	**AKO ĎALEJ, ABSOLVENT?** alebo na otázku odpovedá Erik Panák
28 – 29	⇔	**NOVINKY** alebo historický projekt Útek do Budína
30	⇔	**NOVINKY** alebo Kruté radosti nielen o hľadaní
31	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA** alebo uzávierky termínov na podporné granty
32	⇔	Správy **Z FILMOVÉHO DIANIA**
33	⇔	**OHLASY** alebo netuctový profil Milana Lasicu v podaní Juraja Lehotského
34 – 35	⇔	**RECENZIA** alebo Lucia, sex a trojuholník mileneckých vzťahov
36 – 37	⇔	**PROFIL** alebo nielen animátorka Jaroslava Havettová
38 – 39	⇔	**PROFIL** alebo nielen hudobník Dežo Ursíny
40	⇔	**IN MEMORIAM** alebo spomienka na herca Júliusa Pántika
41 – 46	⇔	**PROGRAMY** filmových klubov, kín a multiplexov alebo kam dnes večer
47	⇔	**DIGITÁLNA KINEMATOGRAFIA V.**
48	⇔	**REBRÍČKY A JUBILEÁ**

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE

Film.sk
Mesačník o filmovom dianí na Slovensku
3. ročník
Vydavateľ: Slovenský filmový ústav
Adresa redakcie: Film.sk
Slovenský filmový ústav
Grösslingová 32
811 09 Bratislava
tel.: 02/52 73 32 12
fax: 02/52 73 32 14
e-mail: filmsk@sfu.sk
Šéfredaktorka:
Simona Nôtová-Tušerová
Tajomníčka redakcie:
Dáša Čiripová
Redakčná rada: Peter Dubecký
generálny riaditeľ SFÚ
Štefan Vraštiak
vedúci videotéky SFÚ
Miroslav Ulman
vedúci infocentra SFÚ
Marian Brázda
vedúci edičného oddelenia SFÚ
Ľubica Mistríková
vedúca kancelárie AIC – SFÚ
Simona Nôtová-Tušerová
šéfredaktorka Film.sk
Design: Marek Borovský
Grafická úprava:
Miroslav Grnja
Litografie a osvit: Dolis, spol. s r.o.
Tlač: Žilinské tlačiarne
Hviezdoslavova 42, 011 33 Žilina
Uzávierka čísla 10/2002:
13. 9. 2002
Text neprešiel jazykovou úpravou.
Názory redakcie sa nemusia zhodovať s názormi prispievateľov.
Foto na titulnej strane:
Kruté radosti – ALEF Film & Media Group.
Film.sk vychádza s podporou MK SR.
ISSN 1335 – 8286

INTERLAN
Computer Networks
www.interlan.sk

Scriptorium musicum
hudobné vydavateľstvo
www.scriptorium.sk

Na tomto mieste sa pravidelne každý mesiac budete stretávať s názormi ľudí pôsobiacich vo filme, ktorí sa s vami podelia o plus a mínus, čiže o pozitívny a negatívny jav mesiaca v slovenskej kinematografii, resp. v kinematografii vôbec.

Martin Hollý, režisér: *„Veľmi nepríjemne sa ma dotklo, že v parlamente neprešiel zákon o kinematografii, o vytvorení kinematografického fondu. Nakoniec, dalo sa to očakávať. Veď v programových vyhláseniach – neprečítal som ich dopodrobna všetky – niet ani slova o problémoch našej kultúry. V akom stave je globálne naša kultúrnosť, vidno na rôznych prejavoch rôznych poslancov práve v parlamente. V tom parlamente, ktorý sa od problémov kultúry dištancuje. A čo ma potešilo? Potešila ma premiéra česko-slovenského koprodukčného filmu Výlet mladučkej českej režisérky Alice Nellis. A ešte sa mi páčilo predstavenie Majstrovská lekcia Marie Callas v réžii Jozefa Bednárika a v hlavnej úlohe s Milkou Vášáryovou."*

Vlado Balco, režisér: *„Za najväčšie plus posledného obdobia v slovenskom filme považujem návrat Charlie centra pôvodným účelom, teda filmárskej obci. Domnievam sa, že málokto dokáže odhadnúť, aká strata to pre celú kinematografiu bola. V čase, keď nás všetkých „rozprášili", vzali nám Kolibu, stratou Charlie centra nám vzali aj posledné miesto, kde sme sa mohli dobrovoľne, bez organizovania schádzať a vymieňať si názory, jednoducho žiť a udržať svoju kontinuitu ako filmári. Najväčšie mínus vidím v tom, že sa spamätávame z tohto stavu veľmi pomaly, že život v slovenskom filme je stále na bode mrazu. Našťastie sú tu príznaky, že to predsa len ožíva."*

PLUS/MÍNUS

Novinky zo slovenskej kinematografie

Ad.: Plus/mínus, Film.sk 9/2002, s. 3

Ako som mala možnosť si vo vašom poslednom čísle prečítať postrehy pána Jaroslava Hochela, jeho najhorúcejšou novinkou v dianí okolo slovenského filmu sú kuloárne správy. Zhodou okolností z prostredia ešte ani nie roztočeného filmu o Jánošíkovi. Trochu bulváru neuškodí asi nikde. Hneď na začiatku treba podryť, zneucitiť a zneistieť nový slovenský film. Čo bude, ak vznikne, si už ani nechcem predstaviť. A potom že slovenská kinematografia hnije. Najviac ma však pobavili tie úškrny a nedôvera, ktorú vraj viac než seriózny záujem, vyvoláva v tomto štádiu bombastická reklamná kampaň (apropo's videli ste už takú?). Pripomeniem, že okrem pravdupovediac netypickej prezentácie tohto nového slovenského projektu na medzinárodnom filmovom festivale v Karlových Varoch, nebol pripravovaný Jánošík oficiálne nikde prezentovaný. Takže to bude zrejme ten negatívny jav mesiaca. Ako vidno, pán Hochel nie je sám, koho tento projekt nenecháva chladným a tým sa – ani nevie ako – zapojil do bombastickej reklamnej kampane.

Denisa Žideková
(autorka je nezávislá novinárka)

REAKCIE

OKTÓBER 2002

Filmové podujatia na Slovensku

30. september – 4. október

19. MFF Agrofilm 2002
(miesto konania – Nitra – Výskumný ústav živočíšnej výroby)
Agrofilm je vo svete ojedinelé podujatie v danom tematickom zameraní. Na tohtoročnom 19. ročníku festivalu sa odpremieta 81 filmov z 21 krajín, 11 zo slovenskej produkcie. Slovensko budú reprezentovať tri filmy režiséra Pavla Barabáša *Tajomné Mamberamo, Mustang a Súhra.*

2. – 4. október

Tri dni dokumentu
(miesto konania – Bratislava – Filmový klub ic.sk)
Druhý ročník prehliadky súčasnej dokumentárnej tvorby, ktorú organizuje Centrum pre dokumentárny film, predstaví najnovšie filmy mladých slovenských dokumentaristov v konfrontácii s českou, maďarskou a poľskou tvorbou. Popri národných kolekciách filmov bude medzi ťahákmi prehliadky patriť *Obec B* Filipa Remundu, ocenená na tohtoročnom festivale v Karlových Varoch. Obohatením programu bude aj koprodukčný dokument britského režiséra Georga Mischa *Pochádzam odnikiaľ*, sonda do súčasného života východoslovenskej dediny Miková, odkiaľ pochádza rodina Andyho Warhola. Vrchol súčasnej dokumentaristiky bude reprezentovaný najnovším filmom Martina Šulíka *Kľúč k určovaní trpaslíkov* aneb *Poslední cesta Lemuela Gullivera*, realizovaným v českej produkcii. Na záver prehliadky sa uskutoční odborný seminár za osobnej účasti predstaviteľov nezávislých profesijných združení zo Slovenska a okolitých krajín, ako aj predstaviteľov viacerých mimovládnych organizácií, ktoré iniciujú intelektuálny a tvorivý pohyb v našej dokumentaristike.

7. – 9. október

3. Prehliadka švédskych filmov
(miesto konania – Bratislava – kino Mladosť)
Trojdňovú prehliadku zameranú na súčasný švédsky film organizuje konzulát Švédskeho kráľovstva v Bratislave, SFÚ a kino Aero Praha. Počas troch dní sa odpremieta 9 filmov (s anglickými titulkami). Hosťom záverečného dňa prehliadky bude švédsky režisér Colin Nutley. Program nájdete na str. 42.

9. – 12. október

8. MF lokálnych televízií Zlatý žobrák 2002
(miesto konania – Košice – Dom techniky)
Festival, ktorý sa koná pod záštitou štátneho tajomníka MZV SR Jána Figeľa, je jedinou udalosťou podobného zamerania a významu v Európe. Súťažná prehliadka bude spojená s workshopmi za účasti popredných európskych odborníkov z televíznej oblasti (A. Modoux – bývalý výkonný riaditeľ UNESCO, F. Stucki – Canal 3, R. de Bruin – člen správnej rady švajčiarskej Asociácie lokálnych vysielateľov OLON, a i.). Denne budú prebiehať prezentácie lokálnych TV sietí, technologických spoločností, neziskových organizácií, ktorých činnosť súvisí s televíziou. Tohtoročné workshopy

OKTÓBER 2002

budú zamerané na témy: Spravodajstvo v lokálnej televízii, Etika v žurnalistike, Menšinové programy v lokálnej televízii, Vytváranie vlastného imidžu televízie, Lokálne vysielanie cez satelitný kanál – sen alebo skutočnosť, Volebná kampaň v lokálnej televízii, Reportáž – realita života. Hlavnou témou Okrúhleho stola bude Digitálna technológia a HDTV. Viac informácií na www.festival.sk.

Eva Dekanovská
(nadácia City TV)

9. – 13. október

10. MF horských filmov Poprad
(miesto konania – Poprad)
Medzinárodný festival horských filmov v Poprade si získal prestíž v zahraničí a veľmi rýchlo sa zaradil medzi elitné podujatia svojho druhu vo svete. Krátko po svojom vzniku patril do tzv. klubu siedmich najvýznamnejších festivalov horských filmov vo svete a súčasne sa stal prvým členom Aliancie horských filmov, ktorá v súčasnosti združuje trinásť svetových festivalov horských filmov. Jubilejný desiaty ročník sa bude niesť v znamení Medzinárodného roku hôr. Okrem súťažnej časti, do ktorej je prihlásených 95 snímok, bude v programe aj slávnostné zasadnutie Aliancie horských filmov, venované predovšetkým smerovaniu horskej kinematografie a hľadaniu možností na podporu nových autorov. Organizátori pripravujú aj seminár, ktorý by mal naznačiť potrebu ochrany prírody a pôsobenie človeka v nej, hľadať symbiózu medzi ľudskými aktivitami a ekológiou. K ďalším sprievodným podujatiam bude patriť výstava horskej fotografie a súťaž horských fotografov, ktorú organizátori pripravujú v spolupráci s popradským Domom fotografie. Obohatením programu 10. ročníka bude aj prehliadka víťazných filmov všetkých doterajších ročníkov festivalu. Viac informácií na www.mfhf.sk.

10. – 13. október

17. MF potápačských filmov
(miesto konania – Vysoké Tatry – Grandhotel Praha Tatranská Lomnica)
Súťažný festival potápačských filmov sa aj tento rok koná pod záštitou MŽP SR, primátora mesta Vysoké Tatry Gabriela Ondroviča a riaditeľa festivalu Petra Tokarčíka. Súťaž je otvorená pre všetkých profesionálov, aj amatérov, ktorí budú súťažiť v kategóriách: Film a Video, Diapozitívy (fotografovanie pod vodou), Diafón (diapozitívy sprevádzané hudbou alebo slovom), Farebná fotografia a Čiernobiela fotografia. Program doplnia sprievodné akcie Čisté vody – dobrovoľné čistenie vysokohorských jazier, tatranských plies a vernisáž detskej medzinárodnej výtvarnej súťaže s témou Zachráňme život pod vodou.

11. – 13. október

19. Tatranský Kamzík
(miesto konania – Liptovský Mikuláš – Liptovské osvetové centrum)
19. ročník celoštátnej tematickej súťaže neprofesionálnych filmov a videoprogramov s medzinárodnou účasťou pokračuje v zachovávaní kontinuity tvorby tematicky zameranej na kultúru, umenie, ekológiu a etnografiu na Slovensku a oboznamovaní sa s podobne orientovanými dielami tvorcov

zo zahraničia. Filmy sú zaradené do viacerých kategórií – Kultúra a pamiatky, Tvorba a ochrana životného prostredia, Súčasný spôsob života ľudí. Uskutoční sa aj hodnotiaci a rozborový seminár.

23. – 24. október

Hladné oko II – Lausanne Underground Film Festival 2002 on Tour
(miesto konania – Bratislava – Slovenská národná galéria)
Nadácia – Centrum súčasného umenia v spolupráci s Pro Helvetiou ponúkajú všetkým milovníkom súčasného experimentálneho filmu ďalšiu časť Hladného oka. Švajčiarsky výtvarník a programový riaditeľ Lausanne Underground Film Festival Zsigmond Vajay príde predstaviť nielen krátke experimentálne filmy, z ktorých väčšina bola prezentovaná práve na júnovom undergroundovom filmovom festivale v Lausanne. Počas štyroch blokov sa publiku predstavia filmy od diel videoartu ku krátkometrážnym filmom, krátkometrážne hrané filmy na hranici umenia, mosty medzi súčasným umením a filmom vo filmovej tvorbe a radikálne spôsoby spájania obrazu a zvuku. Vyvrcholením projekcií krátkometrážnych filmov bude celovečerný film s názvom *Film 1999* (2000) známeho fínskeho výtvarníka a tvorcu experimentálnych filmov Seppo Renvalla. Viac informácií o festivale a konkrétnych filmoch na www.luff.ch a www.scca.sk.

25. – 27. október

Filmová prehliadka Smrť vo filme
(miesto konania – Strečno)
Už po štvrtý krát sa bude konať prehliadka archívnych filmov, zameraná na slovenský a český film, ktorú organizuje občianske združenie Truc sphérique spolu so SFÚ. Témou, ktorá všetky filmy spája, je smrť. Oproti minulým ročníkom sa prehliadka rozšíri. Počas troch dní bude uvedených deväť celovečerných a rovnaký počet krátkych filmov. Zo slovenskej tvorby určite zaujmú filmy *Balada o siedmich obesených* Martina Hollého, *Boxer a smrť* Petra Solana, *Polnočná omša* Jiřího Krejčíka. Téma smrti sa zo slovenských režisérov uplatňuje najviac v diele Juraja Jakubiska, na prehliadke sa odpremietajú jeho filmy *Dovidenia v pekle, priatelia* a *Perinbaba*. Je zaujímavé, že odľahčene vedeli spracovať tvorcovia túto čiernu tému väčšinou len v rozprávkach, preto bude *Perinbaba* príjemným rozptýlením. Z českej tvorby budú uvedené ešte filmy *Všichni dobří rodáci* Vojtěcha Jasného, *... a pátý jezdec je strach* Zdeňka Brynycha a u nás takmer neznámy titul *Hranice stínů* M. Müllera, ktorý film osobne uvedie. Odpremieta sa aj nemý film *Utrpenie panny Orleánskej* od Carla Theodora Dreyera, ktorý podporí živou hudbou kapela Požoň sentimentál s Egonom Bondym. Zaujímavý bude aj profil krátkometrážnej tvorby Petra Solana a Ladislava Laholu. Ďalej bude prezentovaná tvorba autorov amatérskych 8mm filmov a snímky z filmového workshopu na Kysuciach, ktorý sa konal toto leto. Pripravená je aj výstava fotografií a malieb. Viac informácií na www.truc.sk.

Martin Krištof
(autor je organizátor prehliadky)

OKTÓBER 2002

Podujatia slovenského filmu v zahraničí

26. september – 2. október

1. ročník festivalu filmov zo strednej a východnej Európy – Barcelona (Španielsko)
Projekcia filmov *Vtáčkovia, siroty a blázni* (r. J. Jakubisko), *Slávnosť v botanickej záhrade* (r. E. Havetta) a *Záhrada* (r. M. Šulík).

2. – 6. október

Ekofilm 2002 – Český Krumlov (Česká republika)
Najstaršia medzinárodná európska súťažná prehliadka filmov o životnom prostredí. Projekcia filmu *Mustang* (r. S. Barabáš).

21. – 25. október

5. Medzinárodný festival dokumentárnych filmov KALAMATA – Messinia (Grécko)
Projekcia dokumentárneho filmu *Čužak* (r. M. Balog).

22. – 27. október

9. Medzinárodný festival filmových a televíznych škôl MEDIASCHOOL – Lodž (Poľsko)
Projekcia animovaných filmov *Farberaj* (r. I. Šebestová), *Líškylovenie* (r. M. Uhrín), *Do dna* (r. J. Slovenská), hraného filmu *Víťazko* (r. A. Vlk) a dokumentárneho filmu *Čužak* (r. M. Balog).

23. – 26. október

13. REHA Care International – Düsseldorf (Nemecko)
Projekcia filmu *O troch dňoch v Jasovskom kláštore* (r. P. Kerekes).

23. – 27. október

16. Festival animovaného filmu pre mládež – Bourge-en-Bresse (Francúzsko)
Projekcia filmu *Zbojník Jurko* (r. V. Kubal) a študentského filmu *Dnes mám prvé randevú* (r. B. Šima).

25. – 28. október

6. Medzinárodný festival dokumentárnych filmov – Jihlava (Česká republika)
Medzinárodný festival dokumentárnych filmov v Jihlave je filmová udalosť otvorená všetkým druhom dokumentárnych filmov. Premietať sa budú najlepšie české a zahraničné snímky a uskutočnia sa aj tradičné diskusie s filmovými tvorcami. Do jedinej súťažnej sekcie festivalu – Česká radosť, nominujú dramaturgovia filmy, ktoré vznikli v priebehu festivalového roku (od novembra 2001 do októbra 2002). Svetovú premiéru bude mať tento rok v Jihlave najnovší film režiséra Karla Vachka *Kdo bude hlídat hlídače aneb Klíč k chaloupce strýčka Toma (Dalibor)*. V retrospektívnej sekcii Průhledné bytosti sa predstavia tri významné osobnosti svetovej kinematografie – francúzsky režisér Jean-Luc Godard, litovský režisér a básnik Jonas Mekas, zásadný mysliteľ filmovej avantgardy a svetovo uznávaný český režisér Jan Němec. Viac informácií na www.dokument-festival.cz.

Veronika Kratochvílová
(PR manažérka festivalu – krátené)

pripravila ***Dáša Čiripová***

Festival EKOTOPFILM 2002

V pondelok 14. októbra 2002 otvorí v Bratislave svoju symbolickú bránu 29. Medzinárodný festival odborných filmov, TV a videoprogramov EKOTOPFILM 2002, aby privítal najnovšiu svetovú filmovú a televíznu tvorbu. Festival potrvá do 18. októbra 2002, je príležitosťou pre každého, kto má záujem. Vstup na všetky podujatia je voľný.

Viac ako 150 filmov a TV programov bude hodnotiť Medzinárodná porota, zložená z odborníkov siedmich krajín (USA, Kanada, Nemecko, Francúzsko, Poľsko, Česko, Slovensko), ktorej prezidentom je Prof. Z. Filip (Nemecko). Zoskupenie krajín, ktoré sú zastúpené na festivale, je veľmi pestré. Okrem tradičných predstaviteľov silných svetových producentov vo svete ako USA, Kanada či Argentína a India alebo v Európe Nemecko, Anglicko, Holandsko, Francúzsko, Taliansko či Poľsko, Česko, Rusko, festival privíta aj reprezentantov zaujímavých či exotických krajín ako Srí Lanka, Bangladéš, Alžírsko, Irán či v Európe Republika Čierna Hora. Potešiteľná je skutočnosť, že na festivale bude mať Slovensko silné a kvalitné zastúpenie (viac ako 25 titulov).

Súťažná kolekcia prináša aktuálne informácie o vývoji ľudskej civilizácie, o rozvoji priemyslových hospodárskych, environmentálnych i humánnych aktivít človeka s dôrazom na trvalo udržateľný rozvoj. Uhol pohľadu je pritom rôzny – od globálneho cez kontinentálny, regionálny až po lokálny. V programe festivalu sú aj dve zaujímavé podujatia: reprezentatívna prehliadka nemeckej odbornej audiovizuálnej tvorby, organizovaná pod záštitou Veľvyslanectva Spolkovej republiky Nemecko a prehliadka tvorby vynikajúceho slovenského režiséra Dušana Hanáka, do ktorej sú zaradené vybrané filmy z jeho dokumentárnej (*Artisti, Učenie, Prišiel k nám Old Shaterhand, Omša, Deň radosti*) a celovečernej tvorby (*322, Obrazy starého sveta, Ja milujem ty miluješ, Papierové hlavy*). Dôležitou súčasťou festivalu bude odborný sprievodný program. Dominovať mu bude seminár, ale i besedný klub pre širokú verejnosť, venovaný problematike vstupu Slovenska do EÚ. Záujem isto získajú aj podujatia Stav audiovízie na Slovensku, Správa o zdravotnom stave obyvateľstva, celodenná prezentácia Nadácie Memory „Alzheimerova choroba – obavy a skutočnosť" a ďalšie. Hlavným festivalovým domom bude Hotel Forum, v ktorom sa odohrá podstatná časť festivalových podujatí. Projekcie budú prebiehať denne od pondelka (14. 10.) do štvrtka (17. 10.) v dvoch cykloch: denná projekcia v čase 8.30 hod. – 14.00 hod. a večerná projekcia v čase 18.00 hod. – 22.00 hod. a v piatok (18. 10.) v čase 8.30 – 11.00 hod.

Ivan Václavík
(tlačový tajomník EKOTOPFILM 2002)

Všetci sme ako JEDEN SVET

V termíne 23. – 27. októbra 2002 sa v kine Mladosť, Českom centre a v Univerzitnom pastoračnom centre v Bratislave bude konať 3. ročník Medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov o (ne)dodržiavaní ľudských práv JEDEN SVET Bratislava 2002, ktorého hlavným organizátorom je občianske združenie Človek v ohrození.

Festival JEDEN SVET Bratislava je partnerským podujatím Medzinárodného festivalu dokumentárnych filmov JEDEN SVĚT, ktorý v Českej republike organizuje spoločnosť Člověk v tísni a jeho program je výberom toho najlepšieho z českej časti prehliadky.

Festival JEDEN SVET tento rok predstaví 41 snímok z 18-tich krajín, ktoré rozprávajú príbehy odohrávajúce sa na pozadí „veľkých" medializovaných senzácií a cez individuálne osudy ľudí približujú situáciu v krajinách bývalého Sovietskeho zväzu, na Balkáne, Blízkom Východe, v juhovýchodnej Ázii, Afrike, Latinskej Amerike, ale aj v krajinách západného sveta. Tematickými okruhmi ako Vojnové konflikty vo svete, Boj proti diktatúre, Život prírodných národov, Problémy rozvojových krajín a Násilie na bezmocných sa festival snaží pre slovenskú verejnosť doplniť informácie o konfliktoch vo svete a ľudsko-právnej tematike. Formovaním verejnej mienky chce prispieť k boju proti xenofóbii, predsudkom a apatii občanov Slovenska k utrpeniu ľudí v blízkych i vzdialených kútoch sveta. Festival zároveň mieni neformálnymi diskusiami so zahraničnými i domácimi hosťami vytvoriť priestor pre konfrontáciu názorov a podelenie sa o skúsenosti a zážitky s tými, ktorí príbehy z filmov videli alebo zažili na vlastnej koži. Program festivalu obsahuje i pôvodnú sekciu, venovanú rómskej tematike, ktorá cez prizmu filmového dokumentu sleduje premeny vnímania rómskeho etnika na Slovensku za posledných päťdesiat rokov. Výber z festivalového programu sa uvedie i mimo Bratislavy, napríklad v Pezinku, Poprade a Šamoríne. Symbolické vstupné bude využité na humanitárne aktivity združenia Človek v ohrození v oblastiach postihnutých vojnovými konfliktmi či prírodnými katastrofami. Viac informácií o 3. ročníku festivalu JEDEN SVET Bratislava 2002 nájdete na webovej stránke www.jedensvet.sk.

Katarína Mišíková
(JEDEN SVET Bratislava 2002)

(The Affair of the Necklace, USA, 2001), 118 min., MP 12, české titulky,
romanticko-historický

Aféra s náhrdelníkom

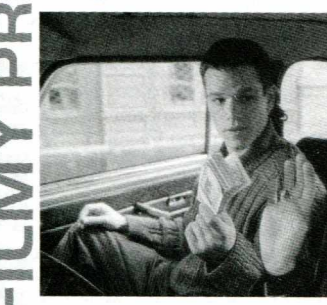
Réžia: Charles Shyer, **Scenár**: John Sweet, **Kamera**: Ashley Rowe, **Hudba**: David Newman, **Strih**: David Moritz, **Hrajú**: Hilary Swank, Jonathan Pryce, Simon Baker, Adrien Brody, Brian Cox, Joely Richardson, Christopher Walken, **Distribútor**: Tatrafilm

Ten náhrdelník je briliantový, vytvorený zo 647-ich drahých kameňov a kráľ Ľudovít XIV. ho daroval svojej milenke Madame Du Barry. Príbeh o krásnej šľachtičnej Jeanne de la Motte Valois, o intrigách na kráľovskom dvore, o láske, vášni, ale aj o stratenej stavovskej cti sa naozaj odohral. Všetko sa to začalo vtedy, keď si gróf z Valois dovolil oponovať kráľovi Ľudovítovi XVI. Vojaci ho zabili a trúchliaca grófka smútok neprežila. Ich dcéra Jeanne si zaumienila získať česť a dobré meno rodiny naspäť. Jej pomocníkom sa stáva kardinál de Rohan a kľúčom k navrátení cti briliantový náhrdelník...

PREMIÉRA: 10. 10. 2002

(The Bourne Identity, USA, 2002), 120 min., MP 15, slovenské titulky,
špionážna dráma

Agent bez minulosti

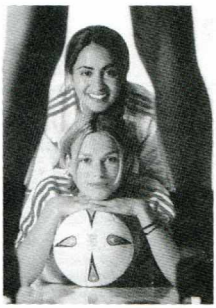

Réžia: Doug Liman, **Námet:** Robert Ludlum – román, **Scenár**: Tony Gilroy, W. Blake Herron, **Kamera**: Oliver Wood, **Hudba**: John Powell, **Strih**: Saar Klein, **Hrajú**: Matt Damon, Franka Potente, Chris Cooper, Clive Owen, Brian Cox, Adewale Akinnuoye-Agbaje, Gabriel Mann, Julia Stiles, **Distribútor**: Tatrafilm

Ak sa vám bude zdať tento príbeh povedomý, nie je to náhoda. Román Roberta Ludluma bol už totiž predlohou k filmu *Agent bez mena* s Richardom Chamberlainom v hlavnej úlohe. Jednej búrlivej noci vyloví talianska rybárska loď z mora polomŕtveho muža. V chrbte má guľky a pod kožou štítok s číslom bankového konta v švajčiarskej banke. Nič viac. Muž si vôbec nič nepamätá. Postupne zisťuje, že ovláda bojové umenia, dohovorí sa v niekoľkých jazykoch a že si poradí s každou zbraňou. Ale kto a prečo ho chcel zabiť, si vybaviť nedokáže. Nezostáva mu nič iné, len začať pátrať po vlastnej minulosti.

PREMIÉRA: 24. 10. 2002

(Bend It Like Beckham, V. Británia, 2002), 112 min., MP 12, české titulky, ***komédia***

Blafuj ako Beckham

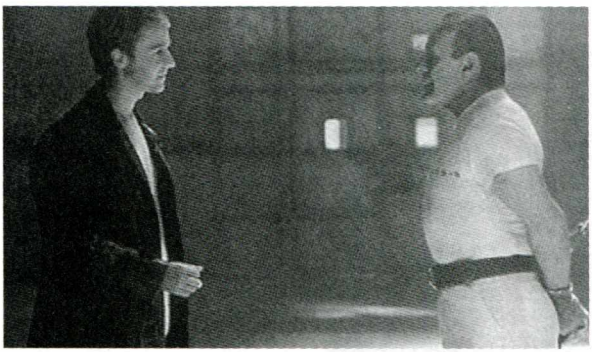
Réžia: Gurinder Chadha, **Scenár**: Paul Mayeda Berges, Guljit Bindra, Gurinder Chadha, **Kamera**: Jong Lin, **Hudba**: Craig Pruess, **Strih**: Justin Krisch **Hrajú**: Parminder K. Nagra, Keira Knightley, Jonathan Rhys-Meyers, Anupam Kher, Archie Panjabi, Shaznay Lewis, Frank Harper, **Distribútor**: Intersonic

PREMIÉRA: 24. 10. 2002

Film je príbehom 18-ročného dievčaťa Jess, ktorá býva v Londýne a sníva o kariére profesionálnej hráčky futbalu. Jej vzorom je najdrahší futbalista anglickej futbalovej ligy David Beckham, ktorý vraj dokáže kopnúť loptu za roh. Jessina rodina ale futbalu nefandí a Jess musí vyvinúť nemalé úsilie, aby mohla ísť za svojím snom. Tajne trénuje a čaká na veľkú príležitosť. Dostane šancu? Využije ju?

(Red Dragon, USA, 2002), 130 min. MN 18, ***thriller***

Červený drak

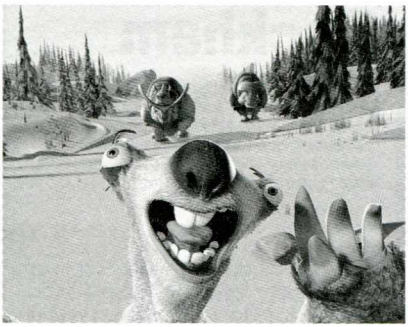
Réžia: Brett Ratner, **Námet**: Thomas Harris – román, **Scenár**: Ted Tally, **Kamera**: Dante Spinotti, **Hudba**: Danny Elfman, **Strih**: Mark Helfrich, **Hrajú**: Anthony Hopkins, Edward Norton, Ralph Fiennes, Emily Watson, Mary-Louise Parker, Harvey Keitel, **Distribútor**: Tatrafilm

PREMIÉRA: 31. 10. 2002

Will Graham – tri roky po odchode od FBI keď takmer doplatil na spoluprácu s Hannibalom Lecterom, pomáhajúc mu chytiť nebezpečného zločinca, ktorým sa nakoniec ukázal byť on sám – sa vracia do služby. Jeho bývalý parťák Jack Crawford chce, aby mu pomohol vyriešiť najnovší prípad – za splnu mesiaca je vždy zmasakrovaná jedna rodina. Majú tri týždne do najbližšieho, aby našli nebezpečného šialenca *Červeného draka*.

(Ice Age, USA, 2002), 83 min., MP, slovenský dabing, ***animovaný***

Doba ľadová

Réžia: Carlos Saldanha, Chris Wedge, **Scenár**: Michael J. Wilson, Michael Berg, Peter Ackerman, **Hudba**: David Newman, **Strih**: John Carnochan, **V slovenskom znení:** Jozef Švoňavský, Richard Stanke, Ján Kroner, Peter Rúfus, Peter Krajčovič, Ivo Gogál, Roman Fratrič, Ivan Romančík, Katarína Šulajová, Lucia Vráblicová, **Distribútor**: Tatrafilm

Animovaný road movie pre malých i veľkých. Kedysi veľmi dávno, asi pred 20 000 rokmi, keď sa začala veľká migrácia zvierat pred postupujúcim snehom a ľadom, zhodou okolností vznikla jedna veľmi zvláštna svorka – tvorili ju mamut, leňochod a tiger. To, čo ich spájalo, bolo maličké ľudské mláďa. Zatiaľ čo prvý dvaja ho chcú stoj čo stoj vrátiť rodičom, tiger sa snaží využiť ich nepozornosť a uchmatnúť ho pre svojich súkmeňovcov. Okolnosti ich však nútia držať spolu.

PREMIÉRA: 17. 10. 2002

(Halloween: Resurrection, USA, 2002), 85 min., MP 15, české titulky, ***horor***

Halloween: Vzkriesenie

Réžia: Rick Rosenthal, **Scenár**: Larry Brand, Sean Hood, **Kamera**: David Geddes, **Hudba**: Marco Beltrami, John Carpenter, Danny Lux, **Strih**: Robert A. Ferretti, **Hrajú**: Bianca Kajlich, Busta Rhymes, Brad Loree, Jamie Lee Curtis, Katee Sackhoff, Tyra Banks, **Distribútor**: SPI International

Mysleli ste si, že masovému vrahovi Michaelovi Myersovi v poslednej časti *Halloween H20* sťali hlavu? Omyl. V pokračovaní úspešnej série hororov tvorcovia dali legendárnemu vrahovi ďalšiu príležitosť vraždiť nevinných. Zakladatelia webovej stránky „nebezpecnazabava.com" vyberú šesť študentov, aby sa zúčastnili obzvlášť nebezpečnej hry. Jej účastníci majú stráviť noc na Halloween v rodnom dome masového vraha Myersa a nadôvažok v priamom prenose cez internet. Zatiaľ čo väčšina účastníkov považuje túto hru za zábavu a rýchly zdroj získania slávy a peňazí, Sára sa neochotne pridá k svojim priateľom Jenovi a Rudy. Ako sa stmieva a mŕtve telá sa hromadia, je nakoniec na Sáre a jej virtuálnom spoločníkovi, aby vraha raz a navždy zničili.

PREMIÉRA: 31. 10. 2002

(Pane e tulipani, Tal.-Švajč., 2000), 115 min., MP 12, české titulky, ***komédia***

Chlieb a tulipány

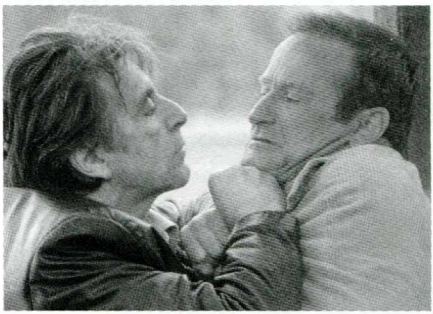
Réžia: Silvio Soldini, **Scenár**: Doriana Leondeff, Silvio Soldini, **Kamera**: Luca Bigazzi, **Hudba**: Giovanni Venosta, **Strih**: Carlotta Cristiani, **Hrajú**: Licia Maglietta, Bruno Ganz, Giuseppe Battiston, Antonio Catania, Marina Massironi, Felice Andreasi, Vitalba Andrea, **Distribútor**: ASFK

Počas autobusového turistického výletu Rosalba z Pescary vzplanie hnevom, keď zistí, že ju nechali pri cestnom bufete. Namiesto toho, aby čakala na svojho manžela a deti, ktorí by sa mali po ňu vrátiť, rozhodne sa ísť sama domov. Skončí v aute, idúcom do Benátok. Tam začína nový život. Keď detektív Constantino po mnohých dobrodružstvách konečne objaví jej stopu, zapletie sa do niečoho, čo nemal vidieť. Film získal deväť Donatellových Davidov a tri nominácie na EFA (film, scenár, herec – Bruno Ganz).

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

(Insomnia, USA, 2002) 118 min., MP 15, slovenské titulky, ***thriller***

Insomnia

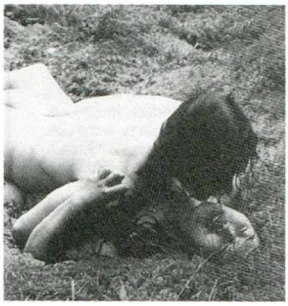
Réžia: Christopher Nolan, **Scenár**: Hillary Seitz, **Kamera**: Wally Pfister, **Hudba**: David Julyan, **Strih**: Dody Dorn, **Hrajú**: Al Pacino, Robin Williams, Hilary Swank, Maura Tierney, Martin Donovan, Nicky Katt, **Distribútor**: Tatrafilm

Po filme *Memento* prichádza režisér Christopher Nolan s remakeom nórskeho thrilleru z roku 1997. Detektívi Will Dormer a Hap Eckhart v ňom vyšetrujú prípad nedovoleného pristátia, ale sú odvolaní, aby pomohli objasniť brutálnu vraždu stredoškoláčky, ktorá sa stala na Aljaške. Tam sa stretávajú s miestnou mladou detektívkou Ellie, ktorá Dormera obdivuje už od čias, keď chodila na policajnú akadémiu. Hlavným podozrivým je mimoriadne schopný a inteligentný spisovateľ Walter Finch, ktorý Dormera deptá a stáva sa jeho nočnou morou.

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

(Karu süda/Karu Süda - Medvědí srdce, Estónsko-ČR-SRN-Rusko, 2001), 118 min., MP 15, české titulky, ***romantická dráma***

Karu süda - Medvedie srdce

Réžia: Arvo Iho, **Námet**: Nikolaj Baturin – román, **Scenár**: Rustam Ibragimbekov, Arvo Iho, Arvo Valton, **Kamera**: Rein Kotov, **Hudba**: Peeter Vahi, **Strih**: Sirje Haagel, Arvo Iho, **Hrajú**: Rain Simmul, Dinara Drukarova, Iljana Pavlova, Tatiana Leganteva Arvo Kukumägi, Michail Matvejev, **Distribútor**: ASFK

Mladý Estónec Nika opúšťa stereotyp mestského života a s vidinou dobrodružstva a nových zážitkov odchádza na Sibír, kde sa chce stať lovcom. Mystika drsnej sibírskej prírody a nutnosť prežiť v extrémnych podmienkach ho učia novému pohľadu na okolitý svet i na seba samého. Nachádza pomoc i porozumenie u miestnych obyvateľov, objaví spriaznenú dušu v obrovskej divokej medvedici, učí sa niesť tiaž absolútnej slobody a zodpovednosti za vlastné činy. Jeho osud ovplyvní stretnutie s dvomi ženami, ktoré reprezentujú dva diametrálne odlišné svety – s učiteľkou Guityou a divokou domorodou „medveďou ženou".

PREMIÉRA: 10. 10. 2002

(Kruté radosti, SR-ČR, 2002), 105 min., MP 12, ***poetická komédia***

Kruté radosti

Réžia: Juraj Nvota, **Scenár**: Scarlett Čanakyová, **Kamera**: Jan Malíř, **Hudba**: Aarvo Pert, Luba Cekovská, **Strih**: Alois Fišárek, **Hrajú**: Ondřej Vetchý, Tatiana Pauhofová, Milan Mikulčík, Ady Hajdu, Anna Šišková, Július Satinský, Csongor Kassai, Szidi Tobias, **Distribútor**: Continental film

Film je komorným príbehom, odohrávajúcim sa v predvojnovom Československu, začiatkom 30-tych rokov. Zložitý a tragický vzťah dospievajúceho dievčaťa a jej ambiciózneho otca v ňom dramaticky poznačí a snáď i trochu zmení mikrokozmos lokálneho spoločenstva na slovenskom vidieku. Príbeh sa odohráva vo veľmi jednoduchom a pôsobivom priestore malebnej krajiny – zdanlivo odrezanej od sveta, od akýchkoľvek významných dejinných, politických či spoločenských pohybov. Príchod nežiadúcej ľudskej bytosti vyvolá v každodennom živorení tohto provincionálneho spoločenstva najprv skoro nebadanú, neskôr potláčanú a napokon otvorenú a krutú drámu, ktorá spod fasády usporiadaného seriózneho života, vzťahov a prejavov vylúpne vášne, potláčané a dôkladne ukrývané emócie, prejavy lásky, nenávisti i pokusy o hľadanie vlastnej identity.

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

(The Man Who Wasn't There, USA, 2001), 116 min., MP 15, české titulky, ***krimi dráma***

Muž, ktorý nebol

Réžia: Joel Coen, **Scenár**: Joel Coen, Ethan Coen, **Kamera**: Roger Deakins, **Hudba**: Carter Burwell, **Strih**: Tricia Cooke, Roderick Jaynes (= Ethan Coen a Joel Coen), **Hrajú**: Billy Bob Thornton, Frances McDormand, Michael Badalucco, James Gandolfini, Katherine Borowitz, Scarlett Johansson, **Distribútor**: Continental film

Píše sa rok 1949. Ed Carne je kaderník v malom mestečku na juhu Kalifornie. Jeho žena Doris pracuje v miestnom obchode a potajomky preferuje intímnu spoločnosť svojho šéfa, Veľkého Davea. Jedného dňa sa príde dať k Edovi ostrihať muž, ktorý zverí Edovi svoj tajný sen – založiť veľkú sieť chemických práčovní. Bez počiatočného kapitálu desať tisíc dolárov je to stále iba sen... Ed sa rozhodne peniaze získať a napíše anonym adresovaný Veľkému Daveovi. *„Ak neprinesieš desať tisíc dolárov, Ed Carne sa dozvie o romániku medzi tebou a jeho ženou."* Ctenému občanovi a majiteľovi obchodu v malom meste neostáva nič iné, len zaplatiť. Udalosti sa však vyvinú inak, než očakával a Ed zrazu musí čeliť obvineniu z vraždy, ktorú nespáchal.

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

(Mr. Deeds, USA, 2002), 96 min., MP 12, slov. titulky, ***komédia***

Pán Deeds – náhodný milionár

Réžia: Steven Brill, **Scenár**: Tim Herlihy, **Kamera**: Peter Lyons Collister, **Hudba**: Teddy Castellucci, **Strih**: Jeff Gourson, **Hrajú**: Adam Sandler, Winona Ryder, John Turturro, Steve Buscemi, Jared Harris, Peter Gallagher, Allen Covert, **Distribútor**: Itafilm

Longfellow Deeds je milý chlapík a vedie jednoduchý, ale šťastný život. Je majiteľom Deeds' Pizza, jedinej pizzerie v malom mestečku. Ľudia ho majú radi. Jedného dňa však všetkých prekvapí správa, že Deeds po svojom príbuznom zdedil 40 miliárd dolárov. A k tomu basketbalové a futbalové mužstvo a súkromný vrtuľník. Deeds sa vo svojom novom domove v Park Avenue cíti stratený, hoci jeho osobný sluha Emilio je pripravený splniť každé jeho prianie. Deeds hneď v prvý deň v Blake Enterprises začne robiť poriadky. Chce dokázať, že peniaze zmenia všetko, ale nie každého.

PREMIÉRA: 31. 10. 2002

(The Mothman Prophecies, USA, 2002), 120 min., MP 12, české titulky, ***thriller***

Proroctvo z temnôt

Réžia: Mark Pellington, **Námet**: John A. Keel – román, **Scenár**: Richard Hatem, **Kamera**: Fred Murphy, **Hudba**: Tom Hajdu, Andy Milburn, Jeff Rona, **Strih**: Brian Berdan, **Hrajú**: Richard Gere, David Eigenberg, Laura Linney, Bob Tracey, Ron Emanuel, Debra Messing, **Distribútor**: Tatrafilm

Po tragickej smrti milovanej manželky Mary novinár z Washington Post John Klein nachádza blok plný čudesných kresieb, variácie na rovnaké zjavenie. A vybavuje si jej poslené slová: *„Ty si to nevidel?"* Po čase zablúdi do malej dedinky Point Pleasant, kde sa stretáva s mladou seržantkou Connie Parkerovou, ktorá mu prezradí, že celý kraj je hore nohami v dôsledku nedávnych podivných úkazov. Čoskoro si uvedomí, že neobyčajné javy by mohli súvisieť nielen navzájom, ale tiež s čudesnými kresbami, ktoré Mary horúčkovito namaľovala pár hodín pred smrťou. Ale aká je tam súvislosť? Úkazy odporujú jednoduchým vysvetleniam a sú čím ďalej, tým viac znepokojujúcejšie, akoby predvídali nevyhnutné katastrofy. Pre Johna sa začínajú diabolské preteky s časom, aby prišiel na to, o čo ide a zabránil niečomu strašnému.

PREMIÉRA: 10. 10. 2002

(Resident Evil, USA-V. Británia-Nemecko, 2002), 104 min., MP 15, české titulky, ***akčný sci-fi horor***

Resident Evil

Réžia: Paul W. S. Anderson, **Scenár**: Paul W. S. Anderson, **Kamera**: David Johnson, **Hudba**: Marco Beltrami, **Strih**: Alexander Berner, **Hrajú**: Milla Jovovich, Michelle Rodriguez, Eric Mabius, James, Martin, Colin Salmon, Pasquale Aleardi, **Distribútor**: SPI International

Vojenská špecialistka Alice vedie elitné komando do obrovského podzemného zariadenia na genetický výskum, v ktorom sa vymkol spod kontroly smrtiaci vírus, schopný zahubiť celé ľudstvo. Stihol už prakticky zabiť všetkých vedcov, ktorých však premenil na ľudožravé nemŕtvoly. Alice a jej tím majú iba tri hodiny na to, aby udržali vírus vo vnútri podzemného komplexu, pretože hrozné kreatúry by ovládli celú planétu. Situácia sa však ešte zhorší po tom, ako si záchranný tím uvedomí, že po temných chodbách sa neplížia iba nemŕtvi ľudia, ale aj oveľa horší nepriateľ... Predlohou k tomuto filmu sa stala rovnomenná počítačová hra a úspešný komiks.

PREMIÉRA: 10. 10. 2002

(Lucía y el sexo, Špan.-Franc., 2001), 129 min., MP 18, české titulky, ***erotická dráma***

Sex a Lucia

Réžia: Julio Medem, **Scenár**: Julio Medem, **Kamera**: Kiko de la Rica, **Hudba**: Alberto Iglesias, **Strih**: Iván Aledo, **Hrajú**: Paz Vega, Tristán Ulloa, Najwa Nimri, Daniel Freire, Elena Anaya, Javier Cámara, Silvia Llanos, **Distribútor**: ASFK

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

Dej tohto filmu sa točí okolo spisovateľa Lorenza a jeho vzťahu k trom ženám. S Elenou sa kedysi vášniho pomiloval v mori, so servírkou Luciou prežil báječný sex i lásku a s mladou Belén sa stretáva, keď začne pátrať po svojej dcére, o ktorej existencii predtým nevedel. Príbeh Lorenza sa prelína s príbehom postavy spisovateľovho nového románu a tak sa stierajú rozdiely medzi skutočnosťou a fikciou.

(Sexy Boys, Francúzsko, 2001), 90 min., MP 12, české titulky, ***komédia***

Sexy vtáci

Réžia: Stéphane Kazandjian, **Scenár**: Stéphane Kazandjian, **Kamera**: Pascal Lagriffoul, **Hudba**: Kraked, **Strih**: Roland Baubeau, **Hrajú**: Julien Baumgartner, Matthias Van Khache, Jérémie Elkaim, Armelle Deutsch, Virginie Lanoué, Sarah Marshall, Sylvia Kristel, **Distribútor**: Intersonic

PREMIÉRA: 10. 10. 2002

Francúzska odpoveď na úspešný americký film *Prci, prci, prcičky*. Jej hrdinami sú traja chalani: Seb je milý a pekný, ale žiadna s ním nevydrží viac ako týždeň. Manu je zábavný rebel. A Frank je zasa seriózny a spoľahlivý. Títo traja navzájom rozdielni priatelia však majú predsa len niečo spoločné. Majú dvadsať, sú sexy a túžia po naozajstnej láske.

(Útek do Budína, SR-ČR-Maďarsko, 2002), 138 min., MP 12, ***historická dráma***

Útek do Budína

Réžia: Miloslav Luther, **Námet**: Vladislav Vančura – novela, **Scenár**: Marián Puobiš, Martin Porubjak, Miloslav Luther, **Kamera**: Vladimír Hološ, **Strih**: Rudolf Mihálik, **Hrajú**: Lenka Vlasáková, Ondřej Sokol, Bolek Polívka, Irena Konvalinová, Klára Sedláčková, Petr Motloch, Petr Nárožný, Matej Landl, Andrej Hryc, **Distribútor**: Saturn Entertainment

PREMIÉRA: 7. 11. 2002

Rozsiahla dobová a rodinná freska o vášniach, prehrách i sklamaniach hrdinov, ktorí prežívajú svoje dramatické osudy v Prahe, na Slovensku, v Budapešti i vo Viedni na pozadí atmosféry ďalekosiahlych povojnových spoločenských, hospodárskych a politických zmien po rozpade rakúsko-uhorského impéria. Prostredníctvom ľúbostného príbehu Jany a Tomáša, Češky a Slováka si autori kladú otázky nielen o hlbšom zmysle, výhodách a nevýhodách spolužitia oboch národov, ale pokúšajú sa celistvo a z dnešného odstupu zaznamenať vnútorný pulz premenlivej a vitálnej strednej Európy.

(Eight Legged Freaks, USA, 2002), 99 min., MP 12, slovenské titulky, ***hororová komédia***

Útok pavúkov

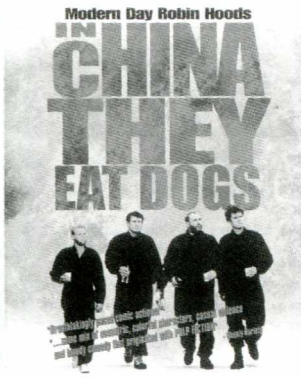

Réžia: Ellory Elkayem, **Scenár**: Jesse Alexander, Ellory Elkayem, **Kamera**: John S. Bartley, **Hudba**: John Ottman, **Strih**: David Siegel, **Hrajú**: David Arquette, Kari Wuhrer, Scott Terra, Scarlett Johansson, Doug E. Doug, Rick Overton, Leon Rippy, Matt Czuchry, **Distribútor**: Continental film

Ďalší z filmov, ktorého hrdinami sú zmutované zvieratá. Tento raz sú nimi maličké exotické pavúky, ktoré toxický odpad zmenil na nepoznanie. Po kontakte s ním začínajú rásť do obrovských rozmerov a ničiť všetko okolo seba. Obyvatelia malého banského mestečka sa nestačia čudovať. Banský inžinier sa preto snaží rýchlo dať dokopy skupinu ľudí, ktorá pozostáva zo šerifovho syna Mika, jeho dcéry Ashley, paranoidného rozhlasového hlásateľa Harlan Griffita a námestníka veliteľa polície Peta Willisa. Táto skupina sa stretne v boji s krvilačnými osemnohými príšerami...

PREMIÉRA: 10. 10. 2002

(I Kina spiser de hunde, Dánsko, 1999), 90 min., MP 12, české titulky, ***akčná komédia***

V Číne jedia psov

Réžia: Lasse Spang Olsen, **Scenár**: Anders Thomas Jensen, **Kamera**: Morten Soborg, **Hudba**: George Keller, **Strih**: Lasse Spang Olsen, **Hrajú**: Kim Bodnia, Dejan Cukic, Nikolaj Lie, Tomas Villum Jensen, Peter Gantzler, Trine Dyrholm, Line Kruse, Brian Patterson, **Distribútor**: Intersonic

Hrdinom tejto dánskej čiernej gangsterskej komédie je Arvid. Ten žije sporiadaným, ale veľmi nudným životom až do chvíle, keď ho opustí milovaná Hanne. Život mu môže byť ukradnutý a tak počas prepadnutia banky vôbec nerozmýšľa nad prípadnými následkami a zneškodní zlodeja. Po jeho odvážnom čine ho navštívi Astrid. Tvrdí, že je lupičovou manželkou a jej muž sa odhodlal k zúfalému kroku, aby mohli zaplatiť umelé oplodnenie. Aby sa Arvid zbavil pocitu viny, spolu s bratom Haraldom zorganizuje prepadnutie auta s peniazmi. Celá operácia však dopadne inak, než si naplánovali. Nasledujúce udalosti donútia Haralda zmeniť pohľad na svet.

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

(xXx, USA, 2002), 124 min., MP 12, slovenské titulky ***akčný***

xXx

Réžia: Rob Cohen, **Scenár**: Rich Wilkes, **Kamera**: Dean Semler, **Hudba**: Randy Edelman, **Strih**: Chris Lebenzon, Joel Negron, Paul Rubell, **Hrajú**: Vin Diesel, Asia Argento, Marton Csokas, Samuel L. Jackson, Michael Roof, Danny Trejo, Tom Everett, **Distribútor**: Itafilm

Alexander 'Xander' Cage je extrémista v každom smere. Podniká bláznivé a nebezpečné eskapády, napríklad skok padákom z ukradnutého auta padajúceho z mosta a živí sa tým, že ich záznamy predáva na web. Neustále balansuje na hranici priestupku a zločinu. A to využije ostrieľaný agent Národnej bezpečnostnej agentúry Augustus Gibbons. Ponúkne Xanderovi „obchod" – nepôjde do väzenia, ak sa mu podarí preniknúť do ruskej anarchistickej skupiny v Prahe a zistiť, nakoľko je nebezpečná. Xanderove fyzické schopnosti a bystrá myseľ ho na takúto úlohu predurčujú. Nedobrovoľný novopečený agent dostáva krycie meno *xXx*.

PREMIÉRA: 3. 10. 2002

(Signs, USA, 2002), 106 min., MP 12, slovenské titulky, ***nadprirodzený thriller***

Znamenia

Réžia: M. Night Shyamalan, **Scenár**: M. Night Shyamalan, **Kamera**: Tak Fujimoto, **Hudba**: James Newton Howard, **Strih**: Barbara Tulliver, **Hrajú**: Mel Gibson, Joaquin Phoenix, Cherry Jones, Rory Culkin, Abigail Breslin, M. Night Shyamalan, Patricia Kalember, Ted Sutton, **Distribútor**: Saturn Entertainment

Reverend Graham Hess, ktorého milovaná manželka prišla pred polrokom o život pri autonehode, sa nachádza v hlbokej životnej kríze. Vzdal sa kňazského úradu a prerušil všetky styky s Bohom. Živí sa ako farmár na svojom pozemku. Jedného dňa sa v kukuričnom poli objaví záhadné 150 metrové znamenie. Je to zlý vtip? Správa? Varovanie? Zvieratá v okrese sa začínajú správať zvláštne, psy sa stávajú agresívnymi. Televízne stanice hlásia, že obrazce v obilí sa začínajú objavovať po celom svete... Niektorí ľudia veria, že sú dielom mimozemšťanov, podľa iných ide o podfuk. Je len zopár vysvetlení. Možno ide o najväčší podvod, aký kedy kto pripravil. Je tu ale ešte jedna možnosť. Že sú pravé...

PREMIÉRA: 17. 10. 2002

pripravil ***Miro Ulman***

(REDAKCIA NEZODPOVEDÁ ZA ZMENY TÝKAJÚCE SA DISTRIBUČNÝCH TITULOV!)

Príbeh veľmi blízko pravdy

Pri scenáristke a režisérke Eve Borušovičovej (1970) mám potrebu napísať, že odvážnym šťastie praje. Je totiž jedinou zo svojej generácie, ktorá nakrútila (až!) dva celovečerné filmy a v kinematografickom prostredí vôbec je veľmi produktívna. Nie je novinkou, že podľa jej absolventského scenára začne poľská režisérka svetového mena Agnieszka Holland tento mesiac na Slovensku nakrúcať film o Jurajovi Jánošíkovi. V dejinách slovenskej kinematografie už po tretíkrát. Tentoraz však nie príbeh legendy, ale pravdivú históriu...

Producent filmu Rudolf Biermann, ale aj ty ste sa už v mnohých rozhovoroch vyjadrili, že film má odmýtizovať Jánošíka ako slovenského národného hrdinu a zobraziť ho v novom svetle. To však ešte neznamená podať pravdivú históriu. Nakoľko teda bude história o Jánošíkovi pravdivá?

– Bude pravdivá tak veľmi, ako sa len dá.

Vychádzala si z dobových prameňov a historicky doložených faktov. Koľko bude teda vo filme reálne a koľko vymyslené? Zaujíma ma to aj v kontexte tvojej výpovede, že *„každý film by mal mať v sebe kúsky, ktoré sú zo života (...) detaily, ktoré sú skutočné...“*

– Základ tvoria fakty o živote Juraja Jánošíka, ktoré sa zachovali. Príbeh je doplnený udalosťami a činmi, ktoré boli v kontexte tej doby veľmi pravdepodobné. A zvyšok tvorí to, čo vzniklo v mojej hlave. Aj pred takmer štyristo rokmi ľudia milovali a nenávideli, priatelili sa a závideli. V túžbe nájsť si svoje miesto v živote, smerovať k naplneniu svojho poslania, v hľadaní šťastia a lásky sa toho veľa nezmenilo. Dnes – rovnako ako vtedy – prijímame svoj osud bez reptania len v prípade, že sa nám jeho zápletka páči. Ak sa nám nepáči, vzdorujeme.

***„Scenár Pravdivá história o Jurovi Jánošíkovi a Tomášovi Uhorčíkovi rozpráva o osudových stretnutiach, láskach, mágii, dobrodružstvách a smrti“*, to je tvoj výrok. Je to teda film viac o týchto témach alebo o týchto dvoch postavách?**

– Aj náš život je hlavne o nás a pritom v sebe nesie ďalšie témy, striedajúce sa v rôznych obdobiach. Môj scenár je podobný. Neurčovala som si línie a posolstvá, ktoré som chcela povedať svetu. Jánošíkov a Uhorčíkov príbeh som opísala tak, ako som to cítila a najlepšie vedela. Osobné a individuálne pohnútky sa v istom okamihu môžu stať všeplatnými a naopak.

Aký bude vlastne Jánošík v tvojom scenáristickom podaní? Bude to vôbec Jánošík (akého ho poznáme)?

– V diváckom povedomí funguje hlavne Bielikovský *Jánošík*. O Jánošíkovi vznikli na Slovensku zatiaľ dva hrané filmy a všetky vychádzali z ľudovej legendy (a z Mahenovej diva-

foto: Bobo Boška

delnej hry). „Môj" Jánošík bude predsa asi iný, keďže vychádza zo skutočnej postavy nášho „národného hrdinu". Už len vekom. Jánošík mal 25 rokov, keď ho popravili, takže bude ťažko vyzerať ako urastený chlap, tiahnúci k štyridsiatke, ako ho poznáme z predchádzajúcich filmových spracovaní. Jánošík je historická postava, s ktorou som strávila niekoľko rokov v úzkom kontakte. Dúfam, že ho Slováci prijmú za svojho tak, ako sa to stalo mne.

Hoci sa film mal začať nakrúcať už pred rokom, ešte minulý mesiac si robila zásahy do scenára. Aké a prečo?

– Osobne sa nevzpieram zásahom do scenára v ktorejkoľvek fáze výroby filmu, ak sú nevyhnutné a sú pre dobro veci. Tieto posledné úpravy boli len zapracovaním niekoľkých nápadov, ktoré sa vynorili v posledných prípravách na nakrúcanie. Neboli to zásadné zmeny.

Už neraz si dostala otázku o vhodnosti opätovného nakrúcania filmu o Jánošíkovi. Ako však ako autorka scenára reaguješ na negatívne postoje Matice slovenskej voči filmu?

– Nemyslím si, že by predstavitelia Matice slovenskej mali byť v otázke Jánošíka kompetentnejší než ktokoľvek iný. Než napríklad ja alebo Biermann. Ani neviem, či ich negatívne postoje vychádzali aj z niečoho relevantnejšieho než je tlačová správa v novinách o tom, že sa chystá nový film. Čítali scenár? Zaujímali sa o ten projekt hlbšie? Alebo len podali vyhlásenie, aby sa zviditeľnili? Myslím si, že ak má ktokoľvek – funkcionárov Matice slovenskej nevynímajúc – pocit, že aj o Bernolákovi alebo Hodžovi by sa zišlo urobiť film, nikto im nemôže brániť v tom, aby strávili niekoľko rokov štúdiom materiálu a písaním scenára o týchto posta-

vách našich dejín. Ak bude scenár zaujímavý, možno sa im podarí ho realizovať a nakrúti sa ďalší film. A vďakabohu zaň. Na Slovensku je fantasticky rozšírená patologická úchylka robiť, hovoriť a tváriť sa „proti niečomu", čo robí niekto iný. Znevážiť a ohovoriť je totiž podstatne energeticky menej náročné, než robiť a hovoriť „za niečo" a skúsiť niečo sám.

Myslíš si, že reakcie predstaviteľov Matice slovenskej sú obranou Jánošíka pred podobou, v akej bude Jánošík zobrazený? Dozvedia sa Slováci o Jánošíkovi niečo extra prekvapivé?

– Nemyslím si, že hnevlivé reakcie na tento film majú reálne opodstatnenie v príbehu, scenári alebo pripravovanej realizácii. Môj scenár Jánošíka neznevažuje, prečo by mal? Ukazuje ho takého, aký podľa môjho názoru náš národný hrdina bol a som presvedčená o tom, že dojem, ktorý si diváci odnesú domov z kina, nebude pocit hanby za to, že majú s Jánošíkom niečo spoločné. Jánošíkov príbeh zobrazuje to, z čoho náš národ vychádza, reflektuje možno to, akí my Slováci sme: fatalistickí, silní, slabí, pôsobiví a ako sa nám nedarí doťahovať veci do konca. Ak sa Slováci majú o Jánošíkovi dozvedieť niečo nové, tak by to malo byť niečo dosť blízke pravde.

Nie je ti trochu ľúto, že ako režisérka v tomto prípade musíš túto rolu prenechať Agnieszke Holland? Keby sa scenár nebol dostal do jej rúk, bola by si sa dala na jeho sfilmovanie?

– Rozhodnutie zveriť svoj scenár Agnieszke som už urobila a je zbytočné sa k nemu vracať a zvažovať, čo by bolo, keby bolo. V tejto chvíli verím, že vznikne dobrý film.

Máš za sebou dva celovečerné filmy – *Modré z neba* a *Vadí nevadí*, ďalej televíznu snímku *Amálka, ja sa zbláznim*. Tvoj posledný film *Vadí nevadí* patril k jedným z najnavštevovanejších slovenských filmov posledného desaťročia a v čase svojej premiéry sa dostal na popredné miesta rebríčkov návštevnosti medzi americké tituly. Teší ťa tento fakt a čo pre Teba znamená? Ako hodnotíš slovenského diváka, má ešte rád slovenskú kinematografiu?

– Samozrejme, že ma to teší a veľmi. Slovenský divák je mierne nevypočitateľný, ale to sú diváci na celom svete. Je však jasné, že Slováci sú ochotní prísť do kín aj na slovenský film, ak o to tvorcovia filmu stoja.

Tento mesiac budú mať podľa všetkého premiéru dva slovenské filmy – Nvotove *Kruté radosti* a Lutherov *Útek do Budína*. Po Balcovej snímke *Dážď padá na naše duše* a s pripravovanou premiérou Sivákovej filmu *Quartétto* sú to štyri filmy. Myslíš si, že tento počet bude stačiť slovenskej kinematografii, aby odštartovala cestu smerom nahor?

– To je asi ťažko v tejto chvíli odhadnúť, ale úprimne a zo srdca všetkým týmto filmom želám, aby boli úspešné, aby ich tvorcovia cítili zadosťučinenie a aby sa mohli pustiť do ďalších projektov. Už je načase, aby naša kinematografia prestala byť na hranici vyhynutia.

Si jediná, komu sa z tvojej generácie darí nakrúcať. Čo myslíš, prečo? Vedela by si dať možno „babský" recept?

– Žiadne múdre slová mi naozaj neprichádzajú na um. Nevzdávala som sa a mala som šťastie. Ale všetkým, čo sa chcú tu a teraz pustiť do nakrúcania filmu, by som poradila, aby sa úprimne sami pre seba zamysleli, prečo to chcú robiť a či im to za to stojí.

Simona Nôtová-Tušerová

Premiéry slovenských filmov 2002

Október 2002 je mesiac, ktorý sa za posledných niekoľko rokov z hľadiska celovečernej tvorby výraznejšie zapíše do slovenskej kinematografie. Tento mesiac budú mať premiéru až dva slovenské filmy. Dňa 3. októbra sa do kín dostane film Juraja Nvotu *Kruté radosti* a na 31. októbra je ohlásená premiéra historického filmu Miloslava Luthera *Útek do Budína*. Na jesenný termín mal svoju už druhú avizovanú premiéru aj slovenský film *Masliak* v réžii českého režiséra Pavla Göbla, podľa posledných informácií je však jeho premiéra preložená na jar 2003. Do konca roka sa dočkáme aj premiéry filmu *Quartétto*, ktorý nakrútila scenáristka a režisérka Laura Siváková, v decembri na 4. MFF Bratislava. Povráva sa aj o možnej tohtoročnej premiére filmu *Mandril*, ktorý v produkčnej dielni Rudolfa Biermanna nakrútil digitálnou technológiou študent VŠMU Peter Czikrai. Tohto roku sa ako prvý k divákom dostal v máji film Vlada Balca *Dážď padá na naše duše* a v septembri sa premiéroval česko-slovenský koprodukčný film českej režisérky Alice Nellis *Výlet*. Podľa tejto prognózy by rok 2002 bol úspešným vzhľadom na počet vyrobených filmov, Slovenská filmová a televízna akadémia však výber nominanta na Oscara za rok 2002 bude mať značne obmedzený.

(sim)

Prvé 3D kino na Slovensku

Na konci mesiaca október sa aj Slovensko v oblasti kinematografie zaradí medzi svetové krajiny. Presne 31. októbra 2002 bude v AVION Shopping Parku na Ivánskej ceste v Bratislave slávnostne otvorené trojrozmerné Kino Orange IMAX Bratislava, ktoré bude mať kapacitu 345 sedadiel a denne sa v ňom budú premietať 2D a 3D filmové predstavenia. Systém IMAX® v oblasti kinematografie patrí k najinovatívnejším technikám, 3D filmy umožňujú nielen vidieť a počuť, ale zažiť predstavenie tým, že stierajú rozdiel medzi javiskom a hľadiskom, diváci sú vťahovaní priamo do diania, predmety akoby vystupujú z plátna. Projekčná plocha trojrozmerného kina sa rozprestiera od jednej steny k druhej a od podlahy k stropu v špeciálne postavených kinosálach s extrémne veľkým prevýšením sedadiel. Rozmery premietacej plochy v kine Orange IMAX Bratislava sú 16,5 x 22 metrov. Špecifikom kina sú aj jeho nároky na akustiku a zvukový systém. Šesťkanálový digitálny priestorový zvuk IMAX/SONIC® má výkon 24 000 wattov a špeciálny subwoofer je schopný reprodukovať frekvenčné tóny až po 24 hertzov. Kino Orange IMAX Bratislava v prvých troch mesiacoch prinesie divákom štyri filmové tituly *T-REX – Návrat do kriedy* (3D film), *Virtuálny svet* (3D film), *Ľudské telo* (2D film) a *Osud vo vesmíre* (2D film).

(sim)

SAF - s bizarným koncom?

Ak by niekto kamerou zachytil celú genézu vzniku návrhu zákona o Slovenskom audiovizuálnom fonde (SAF), možno by z toho vzišla aj nekonečná telenovela... Na rozdiel od hojne sledovaných juhoamerických telenoviel, tá „slovenskoaudiovizuálnofondová" by sa prílišnej pozornosti verejnosti nedočkala. Neriešila by totiž banálne lacný príbeh, ale doslova osud slovenskej kinematografie, ktorá sa ocitla v stave permanentnej krízy – čo dnes už len málokoho skutočne zaujíma. A hoci by táto „telenovela" dokonca zaznamenala aj zopár preobsadení aktérov, spletenec vzťahov, niekoľko priam dramatických situácií a bizarne tragikomické finále, ani to by nezvýšilo jej atraktivitu natoľko, aby si vynútila adekvátnu pozornosť aspoň vo filmárskych kruhoch.

Lenže takejto „prvej slovenskej telenovely" sme sa nedočkali – a ani platného zákona o Slovenskom audiovizuálnom fonde, ktorého hlavným poslaním má byť predovšetkým podpora tvorby, výroby a šírenia slovenských audiovizuálnych diel. Jeho návrh po viacerých prepracovaniach predložilo ministerstvo kultúry do parlamentu doslova v hodine dvanástej, ale bola voči nemu značná vlna odporu zo strany prispievateľov do fondu, nuž ako reálny sa javil predpoklad, že návrh zákona v parlamente „zamrzne". Zapôsobila však sila „lobingu" na všetkých dotknutých stranách a poslanci po zapracovaní viacerých pripomienok návrh zákona 9. júla 2002 schválili. Prezident republiky ho však nepodpísal, ale vrátil ho späť do parlamentu na opätovné prerokovanie. Posledná parlamentná schôdza pred voľbami dala bodku aj za týmto zákonom – poslednú... Poslanci vrátený zákon neschválili, pretože zo 102 prítomných volených zástupcov ľudu hlasovalo zaň len 39, piati boli proti, 55 sa zdržali hlasovania a traja hlasovací „gombík" nestlačili.

Možno, že si potenciálni prispievatelia do fondu zakričali aj „hosana", veď nemusia odvádzať percentá zo svojich príjmov, ale živoriaca slovenská kinematografia dôvod radovať sa nemá. Zostáva naďalej existenčne závislá od štátu, pretože súkromný sektor do nej veľa peňazí nevráža. Paradoxne utrpela napríklad aj krachom nebankových subjektov – niektoré z nich totiž popri iných aktivitách sem-tam zasponzorovali aj film. V našich podmienkach a situácii štát musí finančne podporovať a starať sa o národnú kinematografiu. Veľa však závisí od toho, aký vzťah ku kinematografii (audiovízii) majú ľudia, ktorí stoja v čele ministerstva kultúry a tiež verejnoprávnej televízie. Ak ju dajú na piedestál priorít, je predpoklad, že sa podarí docieliť jej rozvoj. Ak ju však zaznávajú, podpisujú sa pod jej zánik. Preto téza mať neštátny audiovizuálny fond nesie v sebe racionálne jadro. Fond totiž za adekvátnej účasti všetkých zainteresovaných subjektov, ktoré v rôznej podobe prichádzajú s audiovizuálnymi dielami do styku, môže byť systémovým krokom podpory nielen novej tvorby, ale

aj činností súvisiacich s výrobou, šírením, distribúciou a prezentáciou audiovizuálnych diel. Vznik fondu však štát (a ani verejnoprávnu televíziu!) nesmie zbaviť spoluzodpovednosti a spoluúčasti na existencii a rozvoji audiovízie. V tomto smere o filozofii fondu niet pochýb, teda aspoň navonok to deklarujú všetci – od tvorcov, cez televíznych vysielateľov až po distribútorov a prevádzkovateľov kín. Ale tak, ako je atomizovaná slovenská filmárska obec (a slovenská spoločnosť vôbec), rozdrobujú sa aj názory na jednotlivé časti znenia zákona. Pre ilustráciu dva príklady.

Slovenský filmový ústav (SFÚ) a tiež Slovenská filmová a televízna akadémia (SFTA) vidia napríklad nebezpečenstvo v prenesení výkonu práv výrobcu slovenských audiovizuálnych diel z kompetencie štátnej inštitúcie (SFÚ) na neštátny fond. Varujú, že tým vzniká priestor na nekontrolované zaobchádzanie s archívnym fondom slovenskej kinematografie (filmovej tvorby rokov 1945 až 1991). Dokonca to označujú *„za skrytú formu privatizácie kinematografickej zložky národného kultúrneho dedičstva"*. Preto v druhej polovici júla zástupcovia SFÚ (generálny riaditeľ Peter Dubecký) a SFTA (prezident Ondrej Šulaj) adresovali prezidentovi republiky listy so svojimi výhradami s tým, aby zákon nepodpísal. V tom istom období dostala hlava štátu list aj od ďalších šiestich predstaviteľov filmárskej obce (Peter Hledík, Peter Jaroš, Patrik Pašš, Martin Šmatlák, Dušan Trančík a Marian Urban). Žiadajú ho v záujme záchrany a ďalšieho rozvoja filmovej kultúry na Slovensku o ústretový prístup k zákonu o Slovenskom audiovizuálnom fonde. Teda, aby ho podpísal.

Uvedenie týchto príkladov je síce zmiešanie „hrušiek s jablkami", ale tiež svedčí o tom, že ani samotná filmárska obec sa nedokázala zjednotiť, spolupracovať a snažiť sa nájsť konsenzus. Možno väčší priestor – a záujem, aj ochota – na diskusiu by veci (a teda slovenskej kinematografii a audiovízii) ďaleko viac prospeli než vytváranie atmosféry, že fond „porieši" aj ciele určitých záujmových skupín...

Stav je taký, že slovenský audiovizuálny priestor (aj priemysel, ak sa to tak dá nazvať...) sa nachádza v rovnakej krízovej situácii ako pred rokovaním poslancov o spomínanom zákone. Ba čo viac, táto kríza sa každým dňom prehlbuje – nielen, že je citeľná absencia financií na novú tvorbu, ale tvorivý proces dlhodobo stagnuje, kvalita, invenčnosť a originalita sa stávajú pojmom minulosti, vytráca sa profesionalizmus všetkých zainteresovaných zložiek, čoho dôkazom je okrem iného aj rapídny úpadok diváckeho záujmu o slovenskú pôvodnú audiovizuálnu tvorbu. Vyhliadky do budúcnosti nádej na pozitívnu zmenu nedávajú. Skôr naopak. A to je tristné, no, bohužiaľ, pravdivé konštatovanie. Alebo má niekto iný názor?

ANKETA

Čo podľa vás treba teraz spraviť, aby sa zabezpečila systematická podpora slovenskej kinematografie (audiovízie) v záujme zachovania jej existencie a ďalšieho rozvoja?

Rudolf Biermann, filmový producent: *„Treba opäť schváliť zákon, ktorý prezident vrátil do parlamentu. Myslím si, že po všetkých tých peripetiách je to prijateľná verzia, ktorá môže pomôcť slovenskej kinematografii."*

Peter Hledík, filmový režisér: *„V prostredí, v ktorom každý jednotlivec či skupina nekompromisne presadzuje iba svoje osobné záujmy, nevidím, bohužiaľ, perspektívu konsenzu v záujme kinematografie ako celku."*

Marián Puobiš, šéfmanažér Producentského centra literárno-dramatických programov STV:

„Predovšetkým čo najskôr vypracovať a presadiť v pléne Národnej rady SR nový návrh zákona o fonde, ktorý nebude v sebe obsahovať moment ekonomickej diskriminácie časti prispievateľov z radov súkromných podnikateľských subjektov z oblasti audiovízie. Ale naopak, bude vychádzať z princípu ich daňového zvýhodnenia."

Peter Dubecký, generálny riaditeľ SFÚ: *„Nemyslím si, že zákon o Slovenskom audiovizuálnom fonde má status definitívy – t. j., že sa vyčerpali všetky dostupné možnosti na jeho prípravu, konštitúciu a následnú existenciu v našom „malom" audiovizuálnom priestore. Ani si nemyslím, že sme úplne niekde na začiatku našej anabázy hľadania cesty systémovej podpory pôvodnej audiovizuálnej tvorby. Práve naopak. Preto je nutné urobiť aspoň týchto prvých päť krokov: 1. Očakávaná zmena vo vedení Slovenskej televízie musí priniesť zmenu v podpore pôvodných projektov. 2. Treba zjednotiť, stransparentniť a navýšiť o 60 percent pridelenie štátnych finančných prostriedkov z rozpočtu ministerstva kultúry a zabezpečiť efektívnu kontrolu čerpania týchto zdrojov. Navyše práca komisie, ktorá zodpovedá za pridelené milióny, nemôže byť „služba ľudu", ale odborne a profesijne kvalitné zoskupenie ľudí, ktorí budú za svoju prácu finančne honorovaní a aj plne zodpovední. 3. Snažiť sa preniknúť do podporných programov kinematografického fondu Rady Európy Eurimages, kde Slovensko výrazne zaostáva v získavaní podporných zdrojov (od roku 1996 získalo podporu deväť koprodukčných projektov). 4. Začleniť sa do programu Media plus, čiže podpora distribúcie a našich kín. 5. Realizovať „program" obnovy dôvery divákov k slovenskej kinematografii."*

Milan Kňažko, minister kultúry SR: *„Od roku 1990 je audiovizuálna kultúra úplne závislá od príspevkov zo štátneho rozpočtu. Ilúzie a očakávania o silnom vstupe sponzorov z komerčnej sféry alebo zahraničných filmových spoločností sa ukázali na Slovensku ako prehnané. Zdroje zo štátneho rozpočtu majú svoje prirodzené limity a môžu fungovať ako doplnková podpora, ale nie ako základný a jediný zdroj financovania kinematografie. Pre potreby fungovania audiovizuálneho priemyslu sa však ukázali byť nedostačujúce. Navyše sa tento systém podpory prejavil ako nedostatočne stimulujúci, málo transparentný, ľahko zneužiteľný a v prípade nedodržania zmluvných podmienok ťažko vymožiteľný. Preto je nevyhnutné zaviesť jasné systémové opatrenie, ktoré zabezpečí pravidelný, dostatočný a od štátu nezávislý zdroj príjmov. Takýmto riešením je zriadenie neštátneho audiovizuálneho fondu, ktorého základným zdrojom príjmov sú príspevky z podnikania v oblasti audiovízie. Pričom rozhodovanie o pridelení príspevkov je na rade fondu, ktorá nie je napojená na politickú moc a vôľu. Bez zmeny súčasného systému nie sme schopní efektívne využiť naše členstvo v programoch EÚ ako Eurimages alebo Media Plus. Bez investícií do nových technológií sa bude naďalej časť peňazí poskytnutých na kinematografické diela vyvážať do zahraničia a slovenskí filmári zostanú nerovnocennými koprodukčnými partnermi. Preto ak chceme, aby na Slovensku zostala zachovaná kinematografia ako priemysel i ako umenie, za systémové riešenie považujem zriadenie osobitného fondu pre podporu tvorby, výroby a šírenia slovenskej kinematografickej kultúry. To si však vyžaduje zopakovať celý legislatívny proces – a to potrvá približne rok a pol..."*

Jozef Švolík
(autor je redaktor denníka Pravda)

Erik PANÁK

foto: archív E. P.

Povolanie: producent

Dátum a miesto narodenia: 8. jún 1968, Piešťany

Vzdelanie: 1992 – 1996 – FTF VŠMU / odbor Produkcia a management, 2000 – 2001 – CENTRAL COLLEGE Sydney, Austrália / Medzinárodný obchod, 2001 – SYDNEY COLLEGE Sydney, Austrália / Výroba dokumentárneho filmu

Filmografia *(produkcia, aj asistencia)*: *Vášnivý bozk* (1994) SR, *The Composer's special* (1995) Kanada, *Adrenalin* (1995) USA, *Nejasná správa o konci sveta* (1996) ČR/SR, *Tucet* (1997) SR, *Orbis Pictus* (1997) SR, *Kuře melancholik* (1998) ČR, *Sokoliar Tomáš* (1999) SR, dokumenty, reklamy a hudobné klipy.

AKO ĎALEJ, ABSOLVENT?

„Moje prvé dotyky s umením smerovali skôr k divadlu než k filmu – od divadielka poézie v Piešťanoch až po moju prácu v divadle J. G. T. vo Zvolene. V roku 1992 som sa ocitol na vysokej škole medzi ľuďmi, z ktorých viacerí mali už prvý dotyk s filmom za sebou. Možno vôľa dobehnúť ich ma najprv viedla do STV a odtiaľ do rôznych produkcií, ktoré nakrúcali hlavne snímky na filmový materiál. Tieto produkcie nevyžadovali teoretické znalosti, ale že sa to týkalo iba asistentov všetkého druhu, som zistil až v čase, keď som sa dostal k relatívne samostatnej produkcii reklám a dokumentov. Tam ich bolo treba, ale vtedy už mojou výhodou bola prax, ktorá teóriu suplovala. Radšej by som si to bol odsedel v škole, avšak...

Po skončení školy som mal s niektorými spolužiakmi, ktorí takisto nakrúcali, mierny náskok, takže realita po škole plynulo naviazala na už získané skúsenosti. Chabú teóriu, ktorú nám škola a jej pedagógovia ponúkali, sme, samozrejme, zvládali. Problémom však bolo a myslím si, že i v súčasnosti stále ostáva, hľadanie modelu a náplne výučby, dĺžky štúdia a kvality pedagógov, konkrétne v odbore produkcie. Kvalitná výučba na škole takmer nebola. A ak aj áno – na pár výnimiek – bola len taká, ktorá spravila zo študenta asistenta nosiaceho na pľaci kávu. Načo teda vysoká škola? Keďže časť pedagógov zväčša do školy nechodí, teória je slabá a prax mimo školy obmedzená, nečudujem sa, že nemáme mladých produkčných, ktorí zdvíhajú latku, majú snahu a schopnosť samostatne hľadať nápady, aj peniaze a tým pomôcť všetkým filmovým profesiám. Zodpovednosť štátu za to nevynímajúc.

Momentálne sa spoluvenujem postaveniu projektu istej scenáristickej súťaže (www.artscript.sk) a naďalej sa snažím objavovať na štátnych a súkromných kultúrnych inštitúciách ich klady. Film je pre mňa vášeň. Verím, že i naďalej budem stretávať aspoň toľko šikovných ľudí ako doteraz. Vôbec nezazlievam časti z nich, že sú v reklamných agentúrach. Treba sa zabezpečiť. Možno si raz aj oni odskočia a so sebadôverou, komunikáciou a úsmevom na tvári sa nám iste podarí ďalej nakrúcať filmy na pľaci a nie o ich nenakrúcaní len pri bare rozprávať!"

pripravila ***Veronika Pavlíková***
(autorka je študentka filmovej vedy FTF VŠMU)

Neľahká cesta do minulosti

V čase uzávierky októbrového Film.sk práve prebiehali dokončovacie práce nielen na celovečernom filme *Útek do Budína*, ale aj na rovnomennom päťdielnom televíznom seriáli. Film by mal mať premiéru 7. novembra 2002. Rozprávali sme sa s jeho režisérom Miloslavom Lutherom, ktorý hovorí, že *„ukončené sú všetky strihové práce, práve finalizujeme zvuk filmovej verzie, po nej budeme mixovať televíznu, potom prídu na rad laboratórne práce na distribučných kópiách pre kiná a vysielacích kópiách pre televíziu – inými slovami ešte je toho pred nami dosť na to, aby sa mohla znovu objaviť nejaká nepredvídaná prekážka. Počas štyroch rokov prác na „Budíne" sme si ich užili vyše hlavy."*

Aký je vzťah medzi filmom a televíznym seriálom...?

- Kto pozná román *Útek do Budína*, z ktorého sme voľne vychádzali – Vančurov výsostne literárny, ťažko transformovateľný spôsob rozprávania – môže sa pripraviť na rozvinutejší príbeh, dofabulované situácie, skonkrétnené vzťahy medzi postavami, nanovo postavené dialógy... Vychádzali sme z Porubjakovej nerealizovanej verzie scenára pre celovečerný film spred takmer desiatich rokov. Naša aktuálna filmová verzia je založená na výraznom dramatickom tempe, intenzite a sústredenosti rozprávania, a pritom sa snažíme čo najmenej redukovať bohato rozkošatený príbeh. Televízna verzia je epickejšia, rozsiahlejšia a psychologicky podrobnejšia, samozrejme, s patričným dramatickým spádom. Dve verzie boli nevyhnutnou podmienkou vytvorenia štvorkoprodukcie filmových spoločností Ars Media Bratislava, Tivoli Budapešť a verejnoprávnych televízií ČT a STV. Nedomysleli sme však, aké obrovské bremeno na seba beriem, najmä pre finančnú nespoľahlivosť STV.

Ak sa pozriem na vašu predchádzajúcu tvorbu, ako spoločný menovateľ okamžite na povrch vystupuje historický motív. Aj váš zatiaľ posledný pripravovaný projekt *Útek do Budína* zachytáva atmosféru panujúcu v strednej Európe niekedy okolo rokov 1919 – 1923 (oproti románu o päť rokov posunuté dopredu), kedy prebiehali výrazné politické a územné zmeny. Je táto orientácia na historické témy čisto náhodná? Prečo ste si vybrali práve Vančurov román?

- Za hlbokej komunistickej normalizácie jedine historická téma – samozrejme s humanistickým posolstvom – umožňovala vyjadriť sa relatívne otvorene k aktuálnym morálnym otázkam a konfliktom svedomia. Takým bol aj protitotalitný *Mário a kúzelník* podľa Thomasa Manna, ktorým som v tej dobe de facto začínal ako tridsiatnik. Veľké zahraničné ocenenie mi otvorilo možnosť venovať sa

svojej vyštudovanej špecializácii, hranej tvorbe. Aj ďalšie moje práce, reflektujúce súčasnosť prostredníctvom minulosti – či to bolo o Mozartovi, Jesseniovi alebo o všedných hrdinoch – boli prijímané s veľkým porozumením a oceňované doma i v zahraničí. Takže sa celkom pochopiteľne po celý čas prikláňam k tomu, čo mi „ladí", ale najmä, čo mi prináša pocit zmysluplnej komunikácie a tak veľmi potrebnú spätnú väzbu.

Po seriáli *Koniec veľkých prázdnin* som hľadal príbeh, ktorý by vyjadril čo najintenzívnejšie môj názor na súčasnosť a celkom náhodou som ho objavil u Vančuru. *Útek do Budína* je o potrebe porozumenia a hľadaní blízkeho človeka. Odohráva sa v zložitej dobe po

foto: Saturn Entertainment

rozpade rakúsko-uhorskej monarchie, ktorá bola vykĺbená rovnako ako naša. Pokúšame sa sprostredkovať divákovi popri hlbokom citovom prežitku aj očisťujúci pocit z poznania, že tu nie sme prví, ktorí sa zmätene a bezradne plahočíme za šťastím. Historická tematika je však pre mňa z mnohých dôvodov stále veľkou výzvou. Bráni mi upadnúť do rutiny, vyžaduje odo mňa polyfunkčnosť, prácu na doraz. A to mám rád. V nej sa nedá len tak „cucať" z prsta. Postupne si čoraz viac uvedomujem, že minulosť nám poskytuje pravdivý obraz života v čírej podobe, že je skutočne nevyčerpateľným prameňom poznania. Hovorí sa síce, že skúsenosť je neprenosná, ale obecne to neplatí pre umenie. Overená a vyselektovaná skúsenosť našich predkov sa môže stať našou vlastnou skúsenosťou, za ktorú nemusíme tvrdo platiť. Filmy, aké mám rád, sú pre mňa tak trochu denným snívaním. V snoch sa odpútavame od reality, blúdime v čase, ale zároveň znovu v extrémnom prejave prežívame svoju predurčenosť a pominuteľnosť. Mám rád veci z minulosti – prostredia, predmety, dojmy, spomienky. V ich pretrvávajúcej kráse cítim navzdory času zachovanú autentickú ľudskú stopu, čo ma doslova fascinuje.

Kedy sa teda môžeme tešiť na uvedenie filmu do kín a kedy uvidíme na televíznych obrazovkách rovnomenný seriál?

- Dúfam, že najneskôr do konca roka bude všetko hotové. Ešte to však nemôžem zaručiť. Našťastie, mám opäť vynikajúcich a spoľahlivých spolupracovníkov, s ktorými sa snažíme urobiť tento neobyčajne náročný film navzdory rôznym trampotám a prekážkam čo najsugestívnejšie, aby obstál v tvrdej konkurencii zahraničných produkcií. Divák je nemilosrdný, právom ho nezaujíma, za akých okolností projekt vznikal. Buď odolá skúške času alebo upadne do zabudnutia. Za seba poviem, že paradoxne práve z najťažšie rodiaceho sa *Útek do Budína* pociťujem asi najintenzívnejšie uspokojenie zo všetkých svojich doterajších filmov...

Jozef Obuch
(autor je absolvent filmovej vedy FTF VŠMU)

Nielen o hľadaní

Do slovenských kín práve prichádza slovenský film *„o tajných známostiach, o známych tajnostiach, o pokušení, o živote v polopravdách či lži, o hľadaní. Je to film o bezradnosti v hľadaní seba, ale najmä v hľadaní lásky k tým druhým, ľahkej zraniteľnosti našich dušičiek a neľahkej ceste od seba aj k svojim najbližším. Je to vzrušujúci dramatický príbeh, plný nehy a humoru,"* ako o ňom hovorí jeho producent Marian Urban. Film *Kruté radosti* režiséra Juraja Nvotu podľa scenára Scarlett Čanakyovej bude mať premiéru 3. októbra 2002.

Film *Kruté radosti* je slovensko-český koprodukčný projekt, ktorý vyrobil ALEF Film and Media Group. Jeho prvým a najväčším koproducentom je Slovenská televízia, finančným aj vecným vkladom. Českými koproducentmi sú Total HelpArt, producent Hřebejkových a Jarchovského filmov a Česká televízia. Ako hovorí Marian Urban, *„Česká televízia vstúpila do projektu najmä vecným podielom, pretože naša „srandovná" krajina nemá funkčné filmové laboratóriá schopné zvládnuť celý proces realizácie filmu, ba ani polovicu. A Total HelpArt cez finančnú podporu Českého fondu pre rozvoj a podporu kinematografie s tým, že spočiatku zobral na seba zodpovednosť i riziko podporovať projekt, ktorý nemal v Česku na účte ani korunu."* Nakrúcať sa začalo od októbra do decembra minulého roka a točilo sa ešte v máji 2002 v Modre, Antole, Bratislave a okolí. Podľa slov Mariana Urbana sa *„v tomto podarilo dosiahnuť minimálne európsky štandard, keď od prvej klapky k premiére filmu neuplynul ani rok."*

O možnosti zaujať v súčasnosti filmom z 30-tych rokov minulého storočia sme sa na stránkach Film.sk rozprávali aj s režisérom filmu, i jeho scenáristkou. Prečo sa však producent rozhodol pre debutujúcu scenáristku a divadelného režiséra, čiže na poli celovečernej filmovej tvorby tiež debutanta? *„Na Jurajovi sa mi vždy páčila jeho práca s hercami, schopnosť vytvoriť neopakovateľnú atmosféru pri tvorbe, čo takmer vždy vyžarovalo aj z jeho divadelných a televíznych inscenácií či videofilmov. Nikdy sa neprejavoval ako exhibicionista. Je citlivý a primerane ambiciózny. Zdalo sa mi, že je schopný spolupracovať so schopnými ľuďmi, zostať partnerom. Viem, že je schopný počúvať a viesť dialóg. A má zmysel pre zvláštny druh humoru. Mám rád takých ľudí a keďže sa nikto z významných, i nie až tak významných, slovenských a svetových režisérov o pôvodný scenár netrhal, tak som si ani veľmi nemohol vyberať."* A čo debutujúca scenáristka? *„Dobrých scenárov je veľmi málo. A na Slovensku špeciálne. Dobrých scenáristov ešte menej. A dobrých scenárov mladých ľudí ako šafránu. Keďže viem prečo to tak je, pokúsil som sa z nehotového, ale inšpiratívneho a zaujímavého textu iniciovať vznik originálneho a kvalitného filmového projektu. Ukázalo sa, že ak sa podarí dať dokopy skupinu talentovaných, tolerantných a šikovných mladých ľudí, i najrôznejšieho veku, môže to vyjsť. Uvidíme, či to vyšlo..."*

(sim)

Podpora z fondu Eurimages

Termín poslednej uzávierky v roku 2002 na podanie žiadostí o podporu z fondu Eurimages je **10. október 2002**. Podpora sa udeľuje na projekty európskych koprodukcií (minimálne bilaterálnych) celovečerných filmov, na distribúciu európskych filmov a na kiná. Žiadosti podávajte vyplnením formulára, ktorý získate priamo na sekretariáte fondu EURIMAGES (Tel: ++33 3 88 41 26 40, Fax: ++33 3 88 41 27 60, E-mail: Eurimages@coe.int) alebo na internetovej stránke http://culture.coe.int/Eurimages „Index for Application form" a zašlite na adresu: Council of Europe – EURIMAGES, Avenue de l'Europe, F - 67075 STRASBOURG Cedex, FRANCE. Bližšie informácie o možnostiach získania podpory nájdete na www.aic.sk alebo priamo v SFÚ: Audiovizuálne informačné centrum, Grösslingová 32, 811 09 Bratislava, tel.: 5273 3212, tel./fax: 5273 3214, e-mail: aic@aic.sk. ***(anac)***

Konkurz krátkometrážnych filmov

Polytechnická univerzita v Madride vypisuje už 5. konkurz krátkometrážnych videofilmov. V otvorenej sekcii môžu autori bez vekového obmedzenia súťažiť s pôvodnými, dosiaľ neuvedenými a neocenenými (max. tromi) filmami s max. dĺžkou 20 minút, vyrobenými po roku 1999. Prijímať sa budú len filmy na VHS so španielskymi titulkami. Téma a technika sú ľubovoľné. Vypísaná cena v otvorenej sekcii je 900 EUR. Výber z prezentovaných videí sa premietne na univerzitných 12. Dňoch kinematografie 23. – 30. novembra 2002 v Madride. Filmy do konkurzu posielajte najneskôr do **31. októbra 2002** na adresu: V concurso de cortometrajes, Universidad politécnica de Madrid, Sección de extensión universitaria, P° Juan XXIII, N° 11, Despacho 100, 28040 MADRID. Bližšie informácie nájdete na www.upm.es/informacion/noticias/htdocs/Doc2002061301.html. ***(anac)***

Akreditácie na 4. MFF Bratislava

Štvrtý ročník Medzinárodného filmového festivalu Bratislava sa tento rok bude konať v dňoch 29. novembra až 7. decembra 2002 opäť v ôsmich kinosálach multiplexu Ster Century Cinemas v bratislavskom Polus City Center. Festivalový program je už tradične zostavený z ôsmich sekcií. Dominantou zostáva Medzinárodná súťaž prvých a druhých hraných filmov. Programovú zostavu ďalej dopĺňa Európsky film a Nezávislé kino. V sekcii Profil sa divákom predstavia filmy amerického producenta, scenáristu a režiséra Rogera Cormana, sekcia Zoom sa tento rok zameria na Mexický film, Voľná zóna predstaví filmy Road Movies na prelome tisícročia. Pripravené sú aj Premiéry, Mikuláš a novinkou je Focus: Nové nemecké kino. Na 4. MFF Bratislava aj tohto roku platia 4 druhy akreditácií: VIP, Hosť, Novinár a Účastník. Termíny uzávierok akreditácií sú nasledovné: pre kategóriu Účastník sa treba akreditovať do **16. novembra 2002**, uzávierka pre ostatné kategórie je do **20. novembra 2002**. Podmienky udelenia akreditácií a akreditačné formuláre sa nachádzajú na internetovej stránke www.iffbratislava.sk a po správnom vyplnení spolu s fotografiou je možné ich zaslať e-mailom na adresu accreditation@ba.sunnet.sk alebo poštou na adresu MFF Bratislava, Fialkové údolie 5, Bratislava. ***(sim)***

Nový zástupca SR v Eurimages

Dňa 25. augusta 2002 minister kultúry Milan Kňažko akceptoval žiadosť Martina Šmatláka, reprezentanta SR v kinematografickom fonde Rady Európy Eurimages o odstúpenie zo svojej funkcie a k tomu istému dátumu zároveň prijal návrh na vymenovanie jeho nástupcu. Odo dňa 25. augusta 2002 Slovenskú republiku v Eurimages zastupuje Ľubica Mistríková, pôsobiaca v Slovenskom filmovom ústave – Audiovizuálnom informačnom centre (SFÚ-AIC). Od roku 2000 pracovala aj ako zástupkyňa reprezentanta SR v Eurimages. V kancelárii AIC-SFÚ sú archivované dokumenty a štatistické údaje zo zasadnutí rady fondu Eurimages a k dispozícii sú aj informácie o aktuálnych zmenách v programoch fondu, uzávierkach a sprievodných podujatiach organizovaných Eurimages. V slovenskom preklade ich nájdete aj na www.aic.sk.

(red)

Klubová sezóna ASFK v číslach

V septembri sa začala nová sezóna filmových klubov 2002/2003, dobrým štartom pre ňu bolo vyhodnotenie sezóny 2001/2002. Za toto obdobie Asociácia slovenských filmových klubov (ASFK) priniesla do slovenskej distribúcie 29 filmových titulov, vrátane titulov nekomerčnej putovnej prehliadky Projekt 100. Najnavštevovanejším filmom sezóny sa očakávane stal Lynchov *Mulholland Drive* (viac ako 7500 divákov), za ním nasledovala Wendersova *Buena Vista Social Club* (viac ako 6700) a Slámove *Divoké včely* (viac ako 6500). Všetky tri filmy boli premiérované počas tohtoročného Febiofestu. Za nimi v diváckej návštevnosti nasledujú tituly *Čierna mačka, biely kocúr* Emira Kusturicu a *Nebo nad Berlínom* Wima Wendersa. Vo vyhodnotení filmových klubov ani tento rok opäť nenastali zásadné zmeny. Podľa počtu divákov sa najnavštevovanejším filmovým klubom stal FK Nostalgia Bratislava (viac ako 18 500 divákov) a za ním nasledovalo Charlie centrum (dnes Filmový klub ic.sk, viac ako 15 000). Päticu najnavštevovanejších klubov uzatvárajú v poradí Tatra Košice, FK 901 Bratislava a Art Kino Banská Bystrica. Najviac predstavení odohralo tiež bývalé Charlie centrum (takmer 600), pričom toto číslo dosiahlo aj vďaka výraznému sústredeniu prehliadok Febiofest a Projekt 100 do svojich priestorov. Celkový počet divákov klubovej sezóny 2001/2002 je viac ako 123 700 a počet predstavení prekročil číslo 2550.

(sim)

Minimalizmus s maxiefektom

Spoločnosť Film Factory, ktorej dušou je Miro Šindelka, už niekoľko rokov produkuje v spolupráci s TV Markíza pravidelný cyklus TUCET, kde na ploche štandardných 15 minút prezentuje osobnosti, ktoré na Slovensku spoločensky či mediálne čosi znamenajú.

Mladý dokumentarista Juraj Lehotský poňal portrét Milana Lasicu protichodne. Odtrhol kabaretistu a speváka, herca a režiséra, manžela veľvyslankyne a herečky od celého tohto rušného pozadia a zatvoril sa s ním do jeho nesmotánkového bytu, kde nám umelca a showmana predviedol bez obecenstva, ako napoly v negližé reflektuje sám seba, ale aj tvorbu tohto antimedailónu o sebe. Ako sedí, leží, stojí či chodí, uvažujúc o svete, živote, komentujúc a jemne karikujúc sám žáner i vznikajúci portrét, takže v noblesne ironickom dialógu s budúcim filmom spoluurčuje jeho budúci tvar.

Lenže toto spoluurčovanie je súčasťou autorskej stratégie Juraja Lehotského, ktorý sa v celej svojej nedlhej filmografii prezentuje ako autor s neomylným okom pre skrytú komiku banálneho. Či už ide o portrét supernadšenca chodeckých pretekov, o svojrázne filozofovanie pracovníkov krematória alebo o sestry-dvojičky z maďarského juhu Slovenska, žijúce všednými starosťami, vystrkuje rožky raz groteskno sť, inokedy melancholia a popritom vždy humor, ktorý neuráža, skôr stavia na chápavosti pre ľudské obmedzenia. To ho odlišuje od nemilosrdnejšieho pohľadu formanovských začiatkov, ktoré odhaľovali skôr trápnosť pechorenia. Len na tomto pozadí plne oceníme efektívnosť autorského minimalizmu pri profile Milana Lasicu. Táto cesta bola, pravda, možná len na pozadí faktu, že na Slovensku by sme ťažko hľadali človeka, ktorému by meno Lasica nič nehovorilo. Odkazujú na to napokon aj „hlasy ľudu", keď v úvode zaznejú ako sploštený a tiež prevažne groteskný ohlas vonkajšieho sveta, ktorý potom celkom ostal „za dverami".

Slovom, autor vyzmizíkoval všetko, čo túto osobnosť robí významnou, rátajúc s tým, že to bude neprestajne znieť kdesi popod a zameral reflektor na intimissimum, kde okrem iného vystúpi myšlienka, ktorá zavše prepadne vari všetkých intenzívne tvorivých ľudí – čo tak oblomovovský variant? Odvrátená tvár, utajená túžba len si tak žiť, keby človeku v tom nebránil talent a vnútorný pretlak. Toto zverovanie, prežiarené mágiou osobnosti, prebieha ako postmoderná hra dvojice, ktorá našla spoločnú platformu v decentnej komike a jemnom humore a rovno pred nami sa s nimi potmehúdsky pohráva, ba aj prekára.

Lehotský zahral na špecifické danosti témy a skvele ich využil tým, že ich nevyužil, zato využil možnosti nové, nekonvenčné. Takýto netuctový kus do tucta tu ešte nebol. Napokon, Lehotského rukopis sa ukazuje vždy nezameniteľne svojský.

Pavel Branko
(autor je filmový publicista)

Mozaika vzťahov a vášní

foto: archív ASFK

RECENZIA

Julio Medem patrí v súčasnosti medzi najuznávanejších španielskych režisérov a tvorí tak i režisérsku špičku Európy. Vo svojich filmoch sa venuje hlavne vzťahovým problémom a rôznym podobám lásky. Zaujal predovšetkým originálnym zobrazovaním a emotívnym rozprávaním príbehov.

Do povedomia divákov vstúpil Medem filmom *Kravy* (1992), presnejšie svoju poetiku však definoval vo filmoch *Ryšavá veverička* (1993), *Zem* (1994) a *Milenci polárneho kruhu* (1999). Vo filme *Zem* Medem vykresľuje vášnivý príbeh milostného trojuholníka, v *Milencoch polárneho kruhu* vystupuje zaľúbený pár, ktorý si postupne nachádza cestu k sebe. V najnovšom filme *Sex a Lucia* Medem opäť použil tému lásky a s ňou súvisiacich vzťahov. Podobne ako v *Zemi*, túto tému rozširuje o tretiu osobu, čím vytvára niekoľko trojuholníkových vzťahov. Divák sleduje ich vývin v rôznych časových udalostiach a uhloch pohľadov, čo nepôsobí mätúco, ale otvára priestor rozmanitým citovým a milenecký hrám. Pomocou využitia širokej škály konkrétnych pocitov, ktoré vnímame ako súčasť mozaiky filmového príbehu s miestami vykonštruovanými mystickými prvkami, nás Medemov film *Sex a Lucia* konfrontuje so sebou samými.

Dej filmu môžeme rozdeliť do dvoch dejových rovín. Hlavná postava Lucia sa po strate svojej lásky spisovateľa Lorenza rozhodne odísť na Ostrov, ktorý je tajomným symbolom jeho odchodu. Tam stretne Lorenzovu bývalú milenku

Elenu a divák spolu s Luciou krok po kroku odhaľuje Lorenzove tajomstvá a skladá si ich do ucelenej mozaiky vzťahov. Ostrov je symbolom pravdy a poznania. Postavy v uzavretom priestore navzájom odkrývajú svoju minulosť, pričom Luzie a predstavy postáv. Jeho cieľom nie je prerozprávať skutočný príbeh, ale zaujať diváka práve jeho nejednoznačnosťou. Názov filmu predpovedá jednu z tém, ktorým sa Medem venuje vo svojich filmových štúdiách vzťahov. Sex

foto: archív ASFK

cia pokojne a s nádejou čakajúc na svoj osud, pôsobí ako čistý a nezaujatý pozorovateľ. Tajomnú a mystickú atmosféru ostrova dokresľuje expresívna, preexponovaná kamera Kika de la Rica. Väčšia časť príbehu sa odohráva mimo Ostrova, v meste, kde Lorenzo píše svoje romány, prežíva vášnivé splanutie s Luciou, spoznáva svoju dcéru a objavuje temnú stránku seba samého...

Medem využíva miešanie dejových rovín, hru s časom. Do príbehu vsúva rôzne fantámôže pôsobiť ako návnada na diváka, ale nie je základným motívom filmu. Určujúcim pocitom príbehu je vášeň vo všetkých svojich podobách. Vášeň v láske, umení, sexe, nenávisti, vášeň k životu.

Film *Sex a Lucia* zložitou výstavbou a predstavením rôznych podôb emócií otvára pre diváka nekonečné pole interpretácií a stavia na jeho subjektívnom úsudku.

Daniela Chlapíková
(autorka je študentka filmovej vedy FTF VŠMU)

Sex a Lucia (Španielsko-Francúzsko, 2001)

Réžia: Julio Medem, **Scenár**: Julio Medem, **Kamera**: Kiko de la Rica, **Hudba**: Alberto Iglesias, **Strih**: Iván Aledo, **Hrajú**: Paz Vega, Tristán Ulloa, Najwa Nimri, Daniel Freire, Elena Anaya, Javier Cámara, Silvia Llanos, Diana Suárez, **Minutáž**: 129 min.

Jaroslava HAVETTOVÁ

Povolanie: animátorka – mohla by som napísať na úvod o Jaroslave Havettovej. Nie je to však úplne presné. Tvorkyňa, ktorá v októbri oslávi svoje životné jubileum (1942), je totiž režisérkou, scenáristkou, ale často aj autorkou námetov či výtvarných návrhov svojich animovaných filmov.

Známe 60-te roky sa do dejín slovenskej kinematografie zapísali zlatými písmenami hneď z niekoľkých dôvodov. Jedným z nich je, že v tomto období sa konečne po predchádzajúcich sporadických a osamotených pokusoch inštitucionalizovala tvorba animovaných filmov. Zásluhu na tom mal nepochybne aj príchod mladých tvorcov. Medzi „pionierov", ktorí úspešne prešli konkurzom, patrila aj Jaroslava Havettová.

Bolo to obdobie objavovania už objaveného, tápania. Úspechov i neúspechov. Mladá adeptka sa musela všetko učiť, len postupne prenikala do profesie, pričom jej pomáhali i skúsenejší českí kolegovia. Prvú príležitosť okúsiť „animátorský chlebík" dostala v debute bratov Popovičovcov *Pinguin* (1965). Neohrdla však ani televíznymi reklamami, v ktorých prešla všetkým od námetu až po réžiu a stali sa tak pre ňu výbornou vstupnou bránou k filmovému umeniu. Prvú veľkú animáciu si tvorkyňa vyskúšala v roku 1966 v televíznom večerníčku *Fakíri. Myší hrad*, pri ktorom spolupracovala s výtvarníčkou Helenou Fillovou, bol podľa slov Jaroslavy Havettovej *„vlastne u nás prvým kresleným muzikálom"*, po prvý raz si zároveň výraznejšie uvedomila aj význam hudby vo filme. Jej *Pieseň* (1969) vytvorená plôškovou animáciou

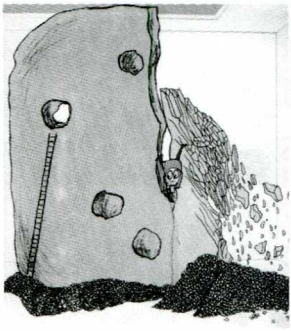

foto: archív SFÚ

Záber z filmu Socha.

je akýmsi radom obrazových asociácií na známy hit Heleny Vondráčkovej a Waldemara Matušku *To se nikdo nedoví*. Vizuálne hravá *Pieseň* prezrádza odvahu mladej tvorkyne experimentovať. V súvislosti s menom Jaroslava Havettová je často spomínaný aj film *Socha* (1970), ktorý je inšpirovaný Michelangelovou myšlienkou, že v každom kameni je ukrytá socha. Havettovej film je však skôr o nepochopení idey jej uskutočňovateľmi a o jej následnom zákonitom stroskotaní. Neprepočuteľne je pritom

PROFIL

opäť využitá Čajkovského hudba. Pri filme *Kým sa ucho neodbije* (1971) si režisérka prizvala k spolupráci priamo Mariána Vargu a Pavla Hammela. Posledné tri spomenuté filmy získali mnoho ocenení na domácich festivaloch, v 80-tych rokoch jej filmy zaznamenali aj výrazné medzinárodné úspechy.

V prvej polovici 70-tych rokov Jaroslava Havettová prijala ponuku na „večerníčkové hosťovanie" košického televízneho štúdia a k práci v Bratislave sa vrátila až v roku 1980. V tom istom roku vznikli *Kontakty*, ktoré získali na XVII. Medzinárodnom filmovom festivale v Chicagu tretiu cenu – Bronzového Huga. V troch príbehoch na celkovej ploche jedenásť minút sa tvorkyni podarilo metaforicky vyjadriť zložitosť vzájomných ľudských vzťahov len pomocou skicovitej kresby s minimálnou farebnosťou. *„Mala som príležitosť urobiť aj z Kontaktov (...) animátorské „hody", no obávam sa, že by to nebolo veľmi funkčné. Ak tu bola príležitosť podať myšlienku jednoducho, bez zbytočných efektov, nebolo nutné púťať divákovu pozornosť zložitými výrazovými prostriedkami,"* hovorí Havettová. Výraznú úlohu vo filme hrá znova hudba, v tomto prípade Deža Ursínyho.

Filmy *Pomoc* (1984) a *Prečo máme rady sliepky* (1986) realizovala Jaroslava Havettová takisto v Bratislave, avšak *Restaurant* (1986) už v pražskom Krátkom filme. Koprodukciou bratislavského a pražského štúdia je *Údel* z roku 1989. Film reagujúci na odcudzenosť človeka v modernej spoločnosti hýri vizuálnymi nápadmi, ktoré skvele opäť dopĺňa hudba Deža Ursínyho. Jeho kvality ocenila aj porota na Berlinale, kde získal Strieborného medveďa. V roku 1995 Jaroslava Havettová realizovala film *Z deníku žáka III. B aneb Edudant a Francimor*. V súčasnosti žije v Českej republike.

Ivana Gašpieriková
(autorka je absolventkou filmovej vedy FTF VŠMU)

(citácie Jaroslavy Havettovej použité z článku Milana Straku: Scenár a réžia – Jaroslava Havettová, Slovensko, 1983, č. 9, s. 8–9.)

foto: archív SFÚ

Záber z filmu Pieseň Jaroslavy Havettovej.

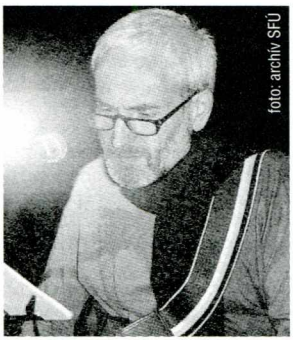
Dežo URSÍNY

Kniha Mariána Jaslovského *Pevniny a vrchy* (1997) vyčerpávajúco zaznamenáva život a tvorbu Deža Ursínyho. Z pohľadu autora knižky Ursíny vystupuje ako hudobník a filmár, avšak filmovej tvorbe sa venuje v knihe oveľa menej. Možno by si zaslúžila väčšiu pozornosť. Na film legendárny slovenský hudobník totiž dostal to, čo sa nezmestilo do jeho hudby. Bol režisér, scenárista, dramaturg, nielen autor filmovej hudby. Dežo Ursíny sa narodil 4. októbra 1947. Tento rok by sa dožil 55 rokov.

Ursíny za svojho života napísal množstvo filmovej hudby, pre celovečerné filmy, krátke filmy i tv projekty, vrátane úspešného pôvodného televízneho muziklu *Neberte nám princeznú* (1980), z ktorého záznam vyšiel na CD minulý rok až po 21 rokoch. Ako dramaturg Krátkeho filmu na Kolibe sa živil dramaturgovaním krátkych filmov, najväčšiu pozornosť venoval sociálnemu dokumentu.

V rozhovore, ktorý Ursíny poskytol Tomášovi Krnáčovi a Dušanovi Taragelovi v roku 1990, si z obdobia konca 70-tych a začiatku 80-tych rokov cení spoluprácu s režisérom Jurajom Jakubiskom na krátkom filme *Bubeník Červeného kríža*, ktorý po rôznych svetových oceneniach priviedol dovtedy zakázaného slovenského filmára späť k svojmu remeslu. Ursíny sa ako citlivý hudobník, no aj ako scenárista a spolurežisér prejavil aj v etnografických dokumentoch *Sanitárovci* (1980) a *Dušan Antalík* (1982), ktoré nakrútil spolu s Marianom Urbanom. *„Hovoria o ľudových muzikantoch, starých ľuďoch. Jednoducho ľudia, na ktorých nebola dominantná ich umelecká aktivita, ale autentický spôsob života,"* povedal vtedy Ursíny.

Najhodnotnejšie sú však Ursínyho dokumenty z 90-tych rokov, ktoré vznikli v spolupráci s Ivom Brachtlom a vyrovnajú sa jeho posledným hudobným prácam.

foto: archív SFÚ

Prvým bol film *O rakovine a nádeji* (1991). Dva roky predtým mu lekári diagnostikovali rakovinu ústnej dutiny. Po operácii v nemocnici sa rozhodol, že nakrúti film o pacientoch, ktorí boj so zákernou chorobou vyhrali. Je zaujímavé, že v tom čase vydal dvojkompakt *Ten istý tanec*, súbor pesničiek, ku ktorým si po prvýkrát napísal vlastné texty a ktoré sa okrajom zaoberali jeho chorobou. Zatiaľ čo pesničky meditatívne a „ursíniovsky" skúmali jeho životné skúsenosti, vo filme dal priestor iným ľuďom. Film *O rakovine a nádeji* hovorí o alternatívnych spôsoboch liečenia rakoviny, ale aj o viere, ktorá zvyšuje odolnosť voči tejto chorobe. V niektorých lekárskych kruhoch bol film podľa Ursínyho prijatý zle. *„Vo filme nie je návod na liečenie, sú iba rozličné metódy, no zaručený spôsob neexistuje,"* bránil sa Ursíny v rozhovore pre časopis Štýl

PROFIL

v septembri 1992. Snímka *O rakovine a nádeji* v Slovenskej televízii nebola nikdy odvysielaná s odôvodnením, že je príliš dlhá. V skutočnosti sa tohto filmu pri tradičných schvaľovacích procesoch v STV zľakli. Dokument nakoniec bez problémov odvysielala Česká televízia.

V roku 1991 Ursínyho prepustili zo Slovenskej filmovej tvorby, avšak tento hudobník pokračoval vo filmárskej práci. V roku 1992 nakrútil dokument *Dům Matky Terezy.*

V roku 1994 s Brachtlom dokončil ďalší film *Obrázky z výletu za plot blázince* o duševnom zdraví jednotlivcov. Obaja strávili týždeň v bohnickej liečebni a sledovali, aké zázraky sa dejú s chronickými pacientmi, keď sa k nim pristupuje ako k ľudským bytostiam. *„Do vedenia nemocnice sa vtedy dostali mladí ľudia, ktorí rozmýšľajú inak ako predchádzajúca úradnícka garnitúra... Tento film sme nakrútili na skutočnom výlete – vo vedení totiž vymysleli, že pacientov vezmú do rekreačného zariadenia, kam chodia samotní zamestnanci liečebne a uvidia, čo to spraví. Vzápätí zistili, že to robí zázraky... Pacienti ožijú a správajú sa ako normálni ľudia,"* povedal Ursíny o dokumente vo svojom poslednom slovenskom rozhovore pre SME v roku 1994.

O filmovom spracovaní tém interrupcia, eutanázia, trest smrti a samovražda uvažoval Ursíny ešte v roku 1991 po dokončení filmu o rakovine. K týmto hraničným témam sa ale dostal až tesne pred smrťou. Ursíny zomrel 2. mája 1995. Z 38 hodín materiálu Brachtl dokončil dokument a dal mu názov *Času je málo a voda stúpa* (1997). Pri strihaní mu pomáhal básnik a Dežov najbližší spolupracovník Ivan Štrpka.

„Každý predchádzajúci film bol krokom k nasledujúcemu. Snímka O rakovine a nádeji bola postavená na obsahu výpovedí. Dům Matky Terezy mapoval prostredie vo vzťahu k jeho obyvateľom," povedal v roku 1997 Ursínyho filmársky kolega Ivo Brachtl po uvedení ich spoločného filmu *Času je málo a voda stúpa*, ktorého sa Ursíny nedožil. *„Formálne najbližšie filmu Času je málo a voda stúpa boli Obrázky z výletu za plot blázince – statické výpovede a sprievodné zábery so samostatnou výpovednou hodnotou."* Brachtl aj dnes priznáva hĺbku Ursínyho osobnosti, ktorá sa prejavovala v hudbe, aj v spolupráci s ním a ktorá nebola bezproblémová. *„Slovo harmonický asi nepoužije nikto, kto bol s Dežom v nejakom vzťahu. „Harmonický", v ponímaní „uhladený" vzťah nemôže nič priniesť. Našou styčnou plochou bol film, snaha o jeho realizáciu. Boli sme každý celkom iný, v mnohom som Deža obdivoval, hneval som sa sám na seba, keď som jeho reakciu alebo poznámku pochopil až po týždni (a niektoré len celkom nedávno). Ale zrejme práve z tejto naozaj veľkej rozdielnosti vznikla harmónia vo filme,"* spomína v rozhovoroch Ivo Brachtl na ich vzájomnú spoluprácu.

„Dežo nebol vyhranený v žiadnom smere. Nehovoril o viacerých pravdách, ale hľadal tú jednu. S nasadením života. Znie to ako fráza, ale on to tak skutočne robil. Bolo mu cudzie nechať sa zaštítiť akoukoľvek autoritou, ktorá by mu vyčistila a uľahčila cestu. Za každým poznaním, ktoré prijal za svoje, stála jeho osobná životná skúsenosť, aj keď často nesmierne bolestná. Preto sa do filmu snažil vybrať ľudí s naozaj prežitým životom, nie „teoretikov", povedal k poslednej snímke *Času je málo a voda stúpa* Ivo Brachtl.

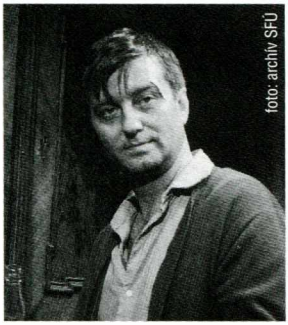
Pre Ursínyho mala práca na filme ešte jeden význam. Ako skladateľ si počas komponovania hudby k filmom testoval nápady na jeho nadchádzajúce platne.

podľa materiálov z dokumentačného oddelenia SFÚ
spracoval ***Peter Bálik***
(autor je redaktor denníka SME)

Július PÁNTIK

(15. 1. 1922 - 25. 8. 2002)

Nie je to tak dávno, čo sme sa lúčili s Gustávom Valachom, jednou z veľkých legiend slovenského herectva, a už je tu ďalšia bolestná strata slovenského divadelného a filmového herectva. Úmrtie Júliusa Pántika. Július Pántik vstúpil do slovenského filmu stvárňovaním postáv vitálnych mladíkov, neskôr suverénnych mužných a robustných typov, v poslednom období zasa dobráckych, srdečných a múdrych starých pánov.

Vo filme Havrania cesta z roku 1962.

IN MEMORIAM

Július Pántik začínal ako ochotnícky herec počas gymnaziálnych štúdií v Banskej Štiavnici, od roku 1942 študoval herectvo na Bratislavskom konzervatóriu. Už ako študent začal pôsobiť na scéne činohry SND (1942) a za päťdesiat rokov tu stvárnil viac ako 150 významných divadelných postáv, až do odchodu na dôchodok. Pre film ho objavil režisér Martin Frič pre svoj prvý slovenský povojnový hraný dlhometrážny film *Varúj..!* (1946). Pántik hral v 26-ich slovenských a v 9-tich českých filmoch pre kiná. V roku 1946 hral aj v prvom českom povojnovom filme *Znamení kotvy* režiséra Františka Čápa, ktorého exteriéry boli nakrúcané v dunajskom prístave v Bratislave. V roku 1948 hral v ďalšom českom filme toho istého režiséra *Bílá tma* s tematikou SNP, ktorý bol nakrúcaný tiež na Slovensku. Z jeho ďalších českých filmov spomeňme tituly *Frona* (1954), *Tanková brigáda* (1954), *Veľká samota* (1959), *Kohout plaší smrt* (1961), *Stud* (1967), *Kdo hledá zlaté dno* (1974), *Vítězný lid* (1977). Július Pántik bol pedagógom na VŠMU, režíroval v divadle a v televízii a stačil stvárniť významné postavy aj v tv inscenáciách, filmoch a seriáloch.

Júliusa Pántika sme videli v slovenských dlhometrážnych filmoch pre kiná: *Varúj...!* (1946), *Čertova stena* (1948), *Katka* (1949), *Priehrada* (1950), *Mladé srdcia* (1952), *Rodná zem* (1953), *Žena z vrchov* (1955), *Prerušená pieseň* (1960), *Havrania cesta* (1962), *Výhybka* (1963), *Prípad pre obhajcu* (1964), *Kým sa skončí táto noc* (1965), *Jeden deň pre starú paniu* (1966), *Vrah zo záhrobia* (1966), *Rekviem pre rytierov* (1970), *Nevesta hôľ* (1971), *Ďaleko je do neba* (1972), *Očovské pastorále* (1973), *Do zbrane, kuruci!* (1974), *Trofej neznámeho strelca* (1974), *Vojaci slobody* (1975) *10 percent nádeje* (1976), *Kamarátka Šuška* (1977), *Súdim ťa láskou* (1981), *Akcia Edelstein* (1986), *Cena odvahy* (1986), *Neďaleko do neba* (1987).

Štefan Vraštiak

(Mimobratislavské kiná a filmové kluby sú vyznačené trojuholníkom!) ▽

FILMOVÉ KLUBY

Filmový klub ic.sk

Špitálska 4, Bratislava, tel.: 02/52963430

Kinosála Filmotéka - študijné kino SFÚ

Miniprofil slovenského herca, scenáristu a režiséra Martina Šulíka pri príležitosti jeho životného jubilea
predstavenia o 17.30 h.

1.-6.10. – **Uhoľ pohľadu**, r. V. Balco, SR, 1984, 75 min.
7.-13.10. – **Staccato**, r. M. Šulík, SR, 1986, 38 min.
Hurá, r. M. Šulík, SR, 1989, 27 min.
Kinožurnál 12/88 – Maličký som, r. M. Šulík, SR, 1988
14.-18.10. – **Postoj**, r. V. Balco, SR, 1988, 91 min.
19.-24.10. – **Neha**, r. M. Šulík, SR, 1991, 104 min.
25.-31.10. – **Praha očami...**, r. V. Michálek, M. Pavlátová, M. Šulík, A. Benki, ČR/Fran./Hol., 1999, 80 min. (17.45 h.)

Profil režiséra: Peter Greenaway
predstavenia o 19.30 h.

1.-6.10. – **Umelcova zmluva**, VB, 1982, 103 min.
7.-11.10. – **Topenie po číslach**, VB, 1988, 113 min.
12.-15.10. – **Kuchár, zlodej, jeho žena a jej milenec**, Fran./VB, 1989, 124 min.
16.-20.10. – **Prosperove knihy**, Hol./Fran./Tal., 1991, 120 min.
21.-25.10. – **Osem a pol ženy**, VB/Hol./Nem./Luxem., 1998, 121 min.
26.-31.10. – **Dieťa z Maconu**, SRN/Fran./VB/Hol., 1993, 122 min.

Víkendy s Emirom Kusturicom
predstavenia o 21.30 h.

4.-5.10. – **Čierna mačka, biely kocúr**, Nem./Fran./Juhosl., 1998, 129 min.
11.-12.10. – **Arizona Dream**, Fran./USA, 1992, 142 min.
18.-19.10. – **Underground**, Fran./SRN/ Mad., 1995, 170 min.
25.-26.10. – **Spomínaš na Dolly Bell?**, Juhosl., 1981, 105 min.

1.-23.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (18.30 a 20.30 h.)
1.10. – **Zatratení**, r. D. Svátek, ČR, 2002, 100 min. (17.45 h.)
1.-4.10. – **Taká Amerika**, r. G. Herendi, Mad., 2001, 130 min. (18.00 h.)
1.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (20.00 h.)
1.-2.10. – **Výlet**, r. A. Nellis, ČR/SR, 2002, 100 min. (20.15 h.)
3.-23.10. – **Kruté radosti**, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min. (3.10., 17.-23.10. o 18.15 h., 4.-16.10. o 20.15 h.)
3.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 mm (20.00 h.)
4.-9.10. – **Lantana**, r. R. Lawrence, Austr., 2001, 121 min. (4.10. o 17.45 h., 5.-9.10. o 18.00 h.)
4.-9.10. – **Chlieb a tulipány**, r. S. Soldini, Tal./Švaj., 2000, 115 min. (4.10. o 20.00 h., 5.-9.10. o 17.45 h.)
5.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (20.00 h.)
6.-9.10. – **Biela vdova**, r. N. Cole, VB, 100 min.(20.00 h.)
10.-23.10. – **Sexy vtáci**, r. S. Kazandjian, Fran., 2001, 90 min. (18.00 a 20.00 h.)
10.-16.10. – **Resident Evil**, r. P. W. S. Anderson, USA/VB/Nem., 2002, 104 min.(18.15 h.)
14.-16.10. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (20.30 h.)
17.-23.10. – **Bratstvo vlka**, r. Ch. Gans, Fran., 2001, 142 min. (20.15 h.)
Siedmy hriech, r. M. Christofer, USA/Fran., 2001, 112 min. (20.30 h.)
24.-30.10. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min. (17.30 a 20.00 h.)
24.-31.10. – **Blafuj ako Beckham**, r. G. Chadha, VB, 2002, 112 min.(18.00 a 20.30 h., 31.10. o 20.30 h.)
24.-27.10. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (17.45 a 20.15 h.)
28.-30.10. – **Magnólia**, r. P. T. Anderson, USA, 1999, 188 min. (19.00 h.)
31.10. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min. (18.30 h.)
Pán prsteňov 1 – Spoločenstvo prsteňa, r. P. Jackson, USA/VB, 2001, 165 min. (17.00 a 20.00 h.)
Putovanie vtákov, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min. (18.15 h.)
Úkryt, r. D. Fincher, USA, 2002, 118 min. (20.15 h.)

Detský filmový klub Filmáčik

predstavenia o 16.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

5.-6.10. – **Monsters, a. s.**, r. P. Docter, USA, 2001, 92 min.
12.-13.10. – **Z Andersenových rozprávok**, Jap., 1969, 80 min.
19.-20.10. – **Perinbaba**, r. J. Jakubisko, 1985, 89 min.
26.-27.10. – **Veronika**, Rum., 1973, 81 min.

Filmový klub Nostalgia

Budova SvF, Starohorská 2, Bratislava, tel.: 02/52961713, predstavenia o 18.30 a 20.45 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

2.10. – **Princezná a bojovník**, r. T. Tykwer, Nem., 2000, 129 min. (18.30 a 20.45 h.)

4.10. – **Putovanie vtákov**, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min. (18.30 h.)
Atlantis, r. L. Besson, Fran./Tal., 1991, 75 min. (20.45 h.)
7.10. – **Dom pre obesenca**, r. E. Kusturica, Juhosl., 1988, 142 min. (18.30 h.)
9.10. – **Amores Perros**, r. A. G. Iñárritu, Mexiko, 2000, 154 min. (18.30 h.)
11.10. – **Bariéra**, r. J. Skolimowski, Poľ., 1966, 78 min. (18.30 h.)
Pasažierka, r. A. Munk, Poľ., 1961/63, 59 min. (20.45 h.)
14.10. – **Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min. (18.30 h.)
16.10. – **Stred sveta**, r. W. Wang, USA, 2001, 89 min. (18.30 h.)
Exotica, r. A. Egoyan, USA, 1994, 104 min. (20.45 h.)
18.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (18.30 h.)
Baraka, odysea Zeme, r. R. Fricke, USA, 96 min. (20.45 h.)
21.10. – **Underground**, r. E. Kusturica, Fran./SRN/ Mad'., 1995, 170 min. (18.30 h.)
23.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min.(18.30 a 20.45 h.)
25.10. – **Tematický večer: Jean – Pierre Jeunet** (18.30 h.)
Amélia z Montmartru, Franc./Nem., 2000, 120 min. (20.45 h.)
28.10. – **Čierna mačka, biely kocúr**, r. E. Kusturica, Nem./Fran./Juhosl., 1998, 129 min. (18.30 a 20.45 h.)
30.10. – **Obchod na korze**, r. E. Klos, J. Kadár, ČSSR, 1965 (18.30 h.)
Musíme si pomáhať, r. J. Hřebejk, ČR, 2000, 120 min. (20.45 h.)

Filmový klub 901

Budova PdFUK, Račianska 59, Bratislava, tel.: 02/44255470, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

1.10. – **Leto stratených bozkov**, r. N. Džordžadze, Nem./Gruz., 2000, 96 min. (18.00 h.)
Môj brat Tom, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min. (20.30 h.)
2.10. – **Sibírsky barbier**, r. N. Michalkov, Rusko/Fran./Tal./ČR, 1999, 176 min. (19.00 h.)
3.10. – **Sneh padá na cédre**, r. S. Hicks, USA, 1999, 133 min. (18.00 h.)
V koži Johna Malkovicha, r. S. Jonze, USA, 1999, 100 min. (20.30 h.)
8.10. – **V Číne jedia psov**, r. L. S. Olsen, Dán., 1999, 91 min. (18.00 a 20.30 h.)
9.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (18.00 a 20.30 h.)
10.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (18.00 a 20.30 h.)

Horúčka sobotňajšej noci 48

12.10. – **Amélia z Montmartru**, r. J.- P. Jeunet, Fran./Nem., 2000, 120 min. (20.30 h.)

Wim Wenders – profil

22.10. – **Stav vecí**, NSR., 1982, 116 min. (18.00 h.)
Buena Vista Social Club, SRN, 1998, 105 min. (20.30 h.)
23.10. – **Za mrakmi**, r. M. Antonioni, W. Wenders, Fran./Tal./Nem., 1995, 105 min. (18.00 h.)
The Million Dollar Hotel, Nem./USA/VB, 1999, 122 min. (20.30 h.)
24.10. – **Paríž – Texas**, Fran./Nem., 1984, 139 min. (18.00 h.)
Nebo nad Berlínom, SRN/Fran., 1987, 116 min. (20.30 h.)

Horúčka sobotňajšej noci 49

26.10. – **On je veľký, ja som maličká**, r. P. Bailly, Fran., 2001, 100 min. (20.30 h.)

3 herecké koncerty Geoffreyho Rusha

29.10. – **Quills – Perom markíza de Sade**, r. P. Kaufman, USA, 2000, 123 min. (18.00 a 20.30 h.)
30.10. – **Žiara**, r. C. Hicks, Austr./VB, 1996, 106 min. (18.00 a 20.30 h.)
31.10. – **Lantana**, r. R. Lawrence, Austr., 2001, 121 min. (18.00 a 20.30 h.)

Filmový klub Mladosť

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/54435815, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

3. Prehliadka švédskych filmov

7.10. – **Tsatsiki, mamička a policajt**, r. E. Lemhagen, 1999, 91 min. (16.30 h.)
Pred búrkou, r. R. Parsa, 2000, 104 min. (18.30 h.)
Rodinné tajomstvo, r. K. – A. Andersson, 2001, 103 min. (20.30 h.)
8.10. – **Zimná zátoka**, r. H. Hamrell, 1996, 102 min. (16.30 h.)
Nová zem, r. G. H. Jörgensen, 2000, 128 min. (18.30 h.)
Deadline, r. C. Nutley, 2001, 85 min. (20.30 h.)
9.10. – **Večer Colina Nutleyho**
Dom anjelov, r. C. Nutley, 1992, 126 min. (16.30 h.)
Deadline, r. C. Nutley, 2001, 85 min. (19.00 h.)
Pod slnkom, r. C. Nutley, 1998, 130 min. (20.30 h.)

Švankmajer v Mladosti

22.10. – **Otesánek**, r. J. Švankmajer, ČR/VB, 2000, 127 min.
29.10. – **Spiklenci slasti**, r. J. Švankmajer, ČR/Švaj./VB, 1996, 75 min.

Filmový klub Múzeum

Nádvorie starej radnice, Bratislava, tel.: 02/54435815

2.10. – **Do naha!**, r. P. Cattaneo, VB/USA, 1997, 90 min. (17.30 a 20.00 h.)

Cyklus Kusturica

7.10. – **Arizona Dream**, Fran./USA, 1992, 142 min. (17.30 a 20.00 h.)
8.10. – **Underground**, Fran./SRN/ Mad., 1995, 170 min. (19.00 h.)

To najlepšie z Monty Pythons
10.10. – **Monty Python: Život Briana**, r. T. Jones, VB, 1979, 93 min. (17.30 a 20.00 h.)
11.10. – **Monty Python: Svätý Grál**, r. T. Gilliam, T. Jones, VB, 1974, 90 min. (17.30 a 20.00 h.)
12.10. – **Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min. (17.30 a 20.00 h.)
13.10. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min. (17.30 a 20.00 h.)
Petr Zelenka, Karel Plíhal, Jaroslav Nohavica
19.-20.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (17.30 a 20.00 h.)
21.10. – **Večer dokumentu** (18.00 h.)
To najlepšie od Petra Zelenku
21.10. – **Knoflíkáři**, r. P. Zelenka, ČR, 1997, 102 min. (20.00 h.)
Powers, r. P. Zelenka, ČR/Nem., 2000, 28 min. (20.00 h.)
22.10. – **Samotári**, r. S. Ondříček, ČR, 2000, 103 min. (17.30 a 20.00 h.)
Powers, r. P. Zelenka, ČR/Nem., 2000, 28 min. (17.30 a 20.00 h.)
To najlepšie od Sašu Gedeona
23.10. – **Návrat idiota**, r. S. Gedeon, ČR, 1998, 100 min. (17.30 a 20.00 h.)
24.10. – **Indiánske léto**, r. S. Gedeon, ČR, 1995, 65 min. (17.30 a 20.00 h.)
25.-26.10. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min. (17.30 a 20.00 h.)
Islam a Judaizmus
27.10. – **Kandahár**, r. M. Makhmalbaf, Irán, 2001, 88 min. (17.30 a 20.00 h.)
28.10. – **Kadosh**, r. A. Gitai, Izrael, 1999, 110 min. (17.30 a 20.00 h.)

Filmový klub Lúky

Dom kultúry Lúky, Viglašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

Tri utorky s Monty Pythonom
1.10. – **Monty Python: Život Briana**, r. T. Jones, VB, 1979, 93 min.
8.10. – **Monty Python: Svätý Grál**, r. T. Gilliam, T. Jones, VB, 1974, 90 min.
15.10. – **Monty Python: Zmysel života**, r. T. Jones, VB, 1983, 103 min.

Dva utorky s Mikeom Leighom
22.10. – **Tajnosti a lži**, VB, 1995, 141 min.
29.10. – **Nahý**, VB, 1993, 131 min.

Filmový klub Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakova 3, Bratislava, tel.: 02/63836764, www.kzp.sk

(3) Štvrtky so zahraničnými držiteľmi Oscarov
3.10. – **Zlodeji bicyklov**, r. V. de Sica, Tal., 1948, 88 min. (18.00 h.)
24.10. – **Moskva slzám neverí**, r. V. Meňšov, ZSSR, 1979, 145 min. (17.45 h.)
31.10. – **Všetko o mojej matke**, r. P. Almodóvar, Špan., 1999, 101 min. (18.10 h.)

Filmový klub Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/64365669, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

10.10. – **Mulholland Drive**, r. D. Lynch, USA/Fran., 2001, 147 min.
24.10. – **Arizona Dream**, r. E. Kusturica, Fran./USA, 1992, 142 min.
31.10. – **Divoké včely**, r. B. Sláma, ČR, 2001, 92 min.

Filmový klub Freska 904 Bardejov

Kino Žriedlo, Bardejovské kúpele, tel.: 0903/921521, predstavenia o 16.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

5.10. – **Osem a pol ženy**, r. P. Greenaway, VB/Hol./Nem./Luxem., 1998, 121 min.
12.10. – **Môj najmilší bar**, r. S. Buscemi, USA, 1996, 95 min.
19.10. – **Zlodeji bicyklov**, r. V. de Sica, Tal., 1948, 88 min.
26.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min.

Klub filmového diváka Prešov

Kino klub, Nám. Mieru 1, Prešov, tel.: 051/ 7713103, 0905/834431, predstavenia o 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

8.-9.10. – Vyšehrádsky festival
8.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (15.30 h.)
Dážď padá na naše duše, r. V. Balco, SR, 2002, 80 min. (17.00 h.)
Pán Tadeáš, r. A. Wajda, Poľ., 1999, 125 min. (19.30 h.)
9.10. – **Zatratení**, r. D. Svátek, ČR, 2002, 100 min. (17.00 h.)
Taká Amerika, r. G. Herendi, Mad., 2001, 115 min. (19.30 h.)
15.10. – **Putovanie vtákov**, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min.
22.10. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min.
29.10. – **Lantana**, r. R. Lawrence, Austr., 2001, 121 min.

Filmový klub Tatra Košice

Hlavná 8, Košice, tel.: 095/6221223, 6221919, predstavenia o 20.00 h.

2.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min.
3.10. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min.
9.10. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min.
16.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min.
30.10. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min.

PREMIÉROVÉ KINÁ

Kino Tatra

Nám. 1. mája 7, Bratislava, tel.: 02/52968994

nepremieta sa

Kino Hviezda

Nám. 1. mája, Bratislava, tel.: 02/52967471

1.-9.10. – **Myšiak Stuart Little 2**, r. R. Minkoff, USA, 2002, 78 min. (15.30 a 17.00 h., v sobotu a nedeľu 14.00 h.)
1.-2.10. – **Svet podľa Prota**, r. I. Softley, Nem./USA, 2002, 120 min. (20.00 h.)
3.-9.10. – **xXx**, r. R. Cohen, USA, 2002, 124 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)
10.-16.10. – **Sexy vtáci**, r. S. Kazandjian, Fran., 2001, 90 min. (16.00, 18.00 a 20.30 h.)
17.-20.10. – **Resident Evil**, r. P. W. S. Anderson, USA/VB/Nem., 2002, 104 min.(16.00 a 18.00 h.)
21.-23.10. – **Putovanie vtákov**, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min. (16.00 a 18.00 h.)
17.-23.10. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (20.30 h.)
24.-30.10. – **Agent bez minulosti**, r. D. Liman, USA, 2002, 120 min. (15.45, 18.00 a 20.30 h.)

Kino Istropolis

Trnavské mýto 1, Bratislava, tel.: 02/50228241

1.-2.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (20.30 h.)
1.-2.10. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min.(18.30 h.)
1.-9.10. – **Myšiak Stuart Little 2**, r. R. Minkoff, USA, 2002, 78 min. (15.30 a 18.00 h., od 6.10. o 16.00 a 17.45 h.)
1.-2.10. – **Lantana**, r. R. Lawrence, Austr., 2001, 121 min. (16.00 a 20.15 h.)
6.-9.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (20.00 h.)
3.-16.10. – **xXx**, r. R. Cohen, USA, 2002, 124 min. (15.30 a 18.00 h., od 6.10. aj o 20.30 h.)
10.-23.10. – **Útok pavúkov**, r. E. Elkayem, USA, 2002, 99 min. (15.45 a 19.15 h.)
10.-30.10. – **Resident Evil**, r. P. W. S. Anderson, USA/VB/Nem., 2002, 104 min.(17.15, 20.45 h., od 24.10. o 17.00 a 19.30 h.)
17.-31.10. – **Znamenia**, r. M. N. Shyamalan, USA, 2002, 106 min. (15.30, 18.00 a 20.30 h.)
31.10. – **Pán Deeds – náhodný milionár**, r. S. Brill, USA, 2002, 96 min. (16.00, 18.15 a 20.15 h.)

Artkino Istropolis

1.-2.10. – **Iris**, r. R. Eyre, VB/USA, 2001, 90 min. (17.30 a 20.00 h.)
3.-16.10. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min. (17.30 s 20.15 h.)
17.-23.10. – **11'09''01**, r. K. Loach, S. Penn, C. Lelouch, A. Iñárritu, D. Tanovič, M. Nair, A. Gitai, S. Makhmalbaf, Sh. Imamura, Y. Chahine, I. Ouedraogo, USA, 2002, 125 min. (17.30 a 20.00 h.)
24.-30.10. – **Putovanie vtákov**, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min. (17.30 a 20.00 h.)
31.10. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (17.30 s 20.15 h.)

Kino Mladosť

Hviezdoslavovo nám. 17, Bratislava, tel.: 02/54435003

1.-2.10. – **Lilo and Stitch**, r. R. Allers, USA, 2002, 85 min. (15.00 h.)
1.-2.10. – **Rok diabla**, r. P. Zelenka, ČR, 2002, 88 min. (16.45, 18.30 a 20.15 h.)
3.-6.10. – **Insomnia**, r. Ch. Nolan, USA, 2002, 118 min. (15.15, 17.30 a 20.00 h.)
10.-11.10. – **Kytice**, r. F. A. Brabec, ČR, 2000, 78 min. (15.30 a 17.30 h.)
12.-13.10. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min. (15.30 a 17.30 h.)

10.-13.10. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (20.00 h.)
14.-18.10. – **Ekotopfilm 2002 – Medzinárodný festival profesionálnych filmov, TV a videoprogramov**
18.-22.10. – **Chlieb a tulipány**, r. S. Soldini, Tal./Švaj., 2000, 115 min. (15.15, 17.30 a 20.00 h., 22.10. iba o 15.15 a 17.30 h.)
23.-27.10. – **Jeden svet 2002 – Medzinárodný festival dokumentárnych filmov**
28.-30.10. – **Výlet**, r. A. Nellis, ČR/SR, 2002, 100 min. (29.10. iba o 15.30 a 17.30 h.)
31.10. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min. (15.30, 17.30 a 20.00 h.)

Kino Istota

Karloveská 32, Bratislava, tel.: 02/60664283

1.-9.10. – **Myšiak Stuart Little 2**, r. R. Minkoff, USA, 2002, 78 min. (1.-4.10. iba o 17.30 h., 5.10. o 15.00 a 17.30 h., 6.10. aj o 10.00 h., 7.-9.10. iba o 17.30 h.)
1.10. – **Princezná a bojovník**, r. T. Tykwer, Nem., 2000, 129 min. (20.00 h.)
2.10. – **Kate a Leopold**, r. J. Mangold, USA, 2001, 121 min. (20.00 h.)
3.10. – **Jednoducho sexy**, r. R. Kumble, USA, 2002, 84 min. (20.00 h.)
4.-5.10. – **On je veľký, ja som maličká**, r. P. Bailly, Fran., 2001, 100 min. (20.00 h.)
6.10. – **Iris**, r. R. Eyre, VB/USA, 2001, 90 min. (20.00 h.)
7.10. – **Svet podľa Prota**, r. I. Softley, Nem./USA, 2002, 120 min. (20.00 h.)
8.-9.10. – **Neverná**, r. A. Lyne, USA, 2002, 124 min. (20.00 h.)
10.10. – **Nevesta cez internet**, r. J. Butterworth, USA, 2001, 90 min. (17.30 a 20.00 h.)
11.-13.10. – **Baraka, odysea Zeme**, r. R. Fricke, USA, 96 min. (17.30 a 20.00 h.)
12.10. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min. (15.00 h.)
13.10. – **Mach, Šebestová a kouzelné sluchátko**, r. V. Vorlíček, ČR/Čína, 2001, 100 min. (10.00 h.)
13.10. – **Mačky a psi**, r. L. Guterman, USA, 2001, 85 min. (15.00 h.)
14.-15.10. – **Výlet**, r. A. Nellis, ČR/SR, 2002, 100 min. (17.30 a 20.00 h.)
16.10. – **Anjelska tvár**, r. Z. Troška, ČR, 2002, 120 min. (17.30 a 20.00 h.)
17.-27.10. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min. (17.-18.10. o 17.30 a 20.00 h., 19.10. aj o 15.00 h., 20.10. o 10.00, 15.00 a 17.30 h., 21.-25.10. iba o 17.30 h., 26.10. o 15.00 a 17.30 h., 27.10. o 10.00, 15.00 a 17.30 h.)
20.10. – **Ako na vec**, r. Ch. a P. Weitz, VB/USA, 2002, 95 min. (20.00 h.)
21.10. – **Najväčšia hrozba**, r. Ph. A. Robinson, USA, 2002, 120 min. (20.00 h.)
22.-23.10. – **Minority Report**, r. S. Spielberg, USA, 2002, 145 min. (19.30 h.)
24.-27.10. – **Agent bez minulosti**, r. D. Liman, USA, 2002, 120 min. (20.00 h.)
28.-30.10. – **xXx**, r. R. Cohen, USA, 2002, 124 min. (17.30 a 20.00 h.)
31.10. – **Znamenia**, r. M. N. Shyamalan, USA, 2002, 106 min. (17.30 a 20.00 h.)

Kino Lúky

Dom kultúry Lúky, Vígľašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930. predstavenia o 17.30 a 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

6.10. – **Blade 2**, r. G. Del Toro, USA, 2002, 120 min.
13.10. – **40 dní a 40 nocí**, r. M. Lehmann, USA, 2002, 95 min.
20.10. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min. (16.00 a 18.30 h.)
27.10. – **Čistá duša**, r. R. Howard, USA, 2001, 134 min.

Artkino Lúky

Dom kultúry Lúky, Vígľašská 1, Bratislava, tel.: 02/63823930. predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

2.10. – **V spálni**, r. T. Field, USA, 2001, 136 min.
9.10. – **Gosford Park**, r. R. Altman, USA, 2001, 134 min.
16.10. – **Iris**, r. R. Eyre, VB/USA, 2001, 90 min.
23.10. – **Svet podľa Prota**, r. I. Softley, Nem./USA, 2002, 120 min.
30.10. – **Putovanie vtákov**, r. J. Perrin, Fran./Nem./Špan., 2001, 92 min.

Detské predstavenia
20.10. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min. (16.00 a 18.30 h.)

Artkino Za zrkadlom

Dom kultúry Zrkadlový háj, Rovniakova 3, Bratislava, tel.: 02/63836764, predstavenia o 20.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak, www.kzp.sk

2.10. – **Môj brat Tom**, r. D. Rotheroe, VB/SRN, 2001, 109 min. (20.10 h.)
6.10. – **Ako na vec**, r. Ch. a P. Weitz, VB/USA, 2002, 95 min. (20.10 h.)
7.10. – **Miluj blížneho svojho**, r. D. W. Buck, Nem., 1999, 92 min. (20.10 h.)
9.10. – **Human Traffic**, r. J. Kerrigan, Ir./VB, 1999, 100 min. (20.10 h.)
13.10. – **Tanečnica v tme**, r. L. von Trier, Dán./Fran./Švéd., 2000, 140 min. (19.30 h.)
14.10. – **Všetko, čo ste chceli vedieť o sexe, ale...**, r. W. Allen, USA, 1972, 87 min. (20.10 h.)

16.10. – **Leto stratených bozkov**, r. N. Džordžadze, Nem./Gruz., 2000, 96 min. (20.10 h.)
20.10. – **Ghost Dog – Cesta samuraja**, r. J. Jarmusch, USA, 1999, 116 min. (20.10 h.)
21.10. – **Zbytočná krutosť**, r. J. Coen, USA, 1984, 97 min. (20.10 h.)
23.10. – **Ocean's Eleven: Dannyho jedenástka**, r. S. Soderbergh, USA, 2001, 116 min. (20.10 h.)
27.10. – **Lantana**, r. R. Lawrence, Austr., 2001, 121 min. (20.10 h.)
28.10. – **Sex a Lucia**, r. J. Medem, Špan., 2002, 128 min. (20.10 h.)
30.10. – **V Číne jedia psov**, r. L. S. Olsen, Dán., 1999, 91 min. (20.10 h.)

Kino Igric

Saratovská 2/A, Bratislava, tel.: 02/64365669, predstavenia o 19.00 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

3.10. – **Babí léto**, r. V. Michálek, ČR, 2001, 95 min.
6.10. – **Asterix a Obelix: Misia Kleopatra**, r. A. Chabat, Fran., 2001, 111 min.
13.10. – **Nevesta cez internet**, r. J. Butterworth, USA, 2001, 90 min.
20.10. – **Anjelska tvár**, r. Z. Troška, ČR, 2002, 120 min.
27.10. – **Intimita**, r. P. Chéreau, VB/Fran., 2000, 120 min.

Kino Odboj

Jadranská ul., Bratislava, tel.: 02/64361064, www.XChat.sk, predstavenia o 17.00 a 19.30 h. – pokiaľ nie je uvedené inak

nepremieta sa

Ster Century Cinemas - Polus

Vajnorská cesta, Bratislava, tel.: 02/49102222, www.stercentury.sk

3.10. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min.
Kruté radosti, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min.
Insomnia, r. Ch. Nolan, USA, 2002, 118 min.
xXx, r. R. Cohen, USA, 2002, 124 min.
10.10. – **Proroctvo z temnôt**, r. M. Pellington, USA, 2002, 120 min.
Resident Evil, r. P. W. S. Anderson, USA/VB/Nem., 2002, 104 min.
Sexy vtáci, r. S. Kazandjian, Fran., 2001, 90 min.
Útok pavúkov, r. E. Elkayem, USA, 2002, 99 min.
17.10. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min.
24.10. – **Agent bez minulosti**, r. D. Liman, USA, 2002, 120 min.
Blafuj ako Beckham, r. G. Chadha, VB, 2002, 112 min.
Červený drak, r. B. Ratner, USA, 2002
Halloween: Vzkriesenie, r. R. Rosenthal, USA, 2002, 85 min.

UCI Palace - Aupark

Einsteinova ul., Bratislava, tel.: 02/68202222, www.palacecinemas.sk

3.10. – **Muž, ktorý nebol**, r. J. Coen, USA, 2001, 116 min.
Kruté radosti, r. J. Nvota, SR/ČR, 2002, 105 min.
Insomnia, r. Ch. Nolan, USA, 2002, 118 min.
xXx, r. R. Cohen, USA, 2002, 124 min.
V Číne jedia psov, r. L. S. Olsen, Dán., 1999, 91 min.
10.10. – **Aféra s náhrdelníkom**, r. Ch. Shyer, USA, 2001, 118 min.
Proroctvo z temnôt, r. M. Pellington, USA, 2002, 120 min.
Útok pavúkov, r. E. Elkayem, USA, 2002, 99 min.
Resident Evil, r. P. W. S. Anderson, USA/VB/Nem., 2002, 104 min.
Sexy vtáci, r. S. Kazandjian, Fran., 2001, 90 min.
17.10. – **Doba ľadová**, r. C. Saldanha, Ch. Wedge, USA, 2002, 83 min.
Znamenia, r. M. N. Shyamalan, USA, 2002, 106 min.
24.10. – **Agent bez minulosti**, r. D. Liman, USA, 2002, 120 min.
Blafuj ako Beckham, r. G. Chadha, VB, 2002, 112 min.
31.10. – **Červený drak**, r. B. Ratner, USA, 2002
Halloween: Vzkriesenie, r. R. Rosenthal, USA, 2002, 85 min.
Pán Deeds – náhodný milionár, r. S. Brill, USA, 2002, 96 min.
Útek do Budína, r. M. Luther, SR/ČR/Maď., 2002, 138 min

pripravila ***Dáša Čiripová***
(ZMENA PROGRAMU VYHRADENÁ!)

Digitálny desperádo

V roku 1992 režisér Robert Rodriguez s požičanou 16mm kamerou nakrútil film *El Mariachi*. Stálo ho to 7000 dolárov. Tento film od neho kúpila Columbia Pictures a okamžite mu ponúkla režírovať film *Desperado* za viac ako 3 milióny dolárov. Pre 24-ročného Rodrigueza to bol raketový štart. Minulý mesiac mal v USA premiéru jeho posledný film *Spy Kids 2* a na konci roka to bude film *Once Upon a Time in Mexico*. Oba filmy sú nakrútené digitálne.

Už počas filmovania prvej časti *Spy Kids* Rodriguez priznával, že práca s detskými hercami si vyžaduje veľa trpezlivosti a veľa filmového materiálu. Na *Spy Kids 2* mu technológia 24p vyhovovala po viacerých stránkach. V časopise Digital Cinema to opisuje porovnaním nakrúcania na filmovú kameru a digitál: *„je to akoby filmová kamera bola vinylovou LP platňou oproti nahrávateľnému CD disku. Dá veľa práce, než sú herci skutočne rozohraní a vtedy štáb povie, že musíme vymeniť kazetu s filmom! Pri Spy Kids 2 som tento problém nemal, mohli sme bežať kontinuálne 50 minút."* Rodriguez je okrem iného aj kameramanom svojich filmov. *„Po porovnávacích testoch, ktoré som robil medzi 35mm filmom a F900 CineAltou, som si hneď dve F900 kúpil. Okrem iného ma potešila nižšia váha tejto kamery, pretože zábery zo Steadicamu si robím taktiež sám. Pri nakrúcaní s touto technikou sa nesmie zabúdať na to, že čipy sú citlivé na rozdiely teplôt. Je preto potrebné pozorne sledovať monitor, či je zachovaná ostrosť."* Film *Once Upon a Time in Mexico* bol nakrútený počas siedmich týždňov v Mexiku. Rodriguez priznáva, že *„nakrútiť takýto typ filmu na filmový pás, by prinieslo príliš veľa problémov. Vďaka výhodám HD som do toho išiel. Cítim sa pri práci viac slobodný, je to pre mňa opäť zábava, presne tak, ako v mojich začiatkoch. K nakrúcaniu na film sa už zrejme nevrátim. Verím, že budúcnosť je digitálna."*

Cestou digitálnej kinematografie sa na Slovensku čoraz častejšie vydáva producent Rudolf Biermann. Možno práve on formuje slovenských „digitálnych desperádov". Opäť dal šancu mladým tvorcom a tak po filme *Quartétto* režisérky a scenáristky Laury Sivákovej (*film bude mať premiéru na 4. MFF Bratislava 2002 – pozn. red.*) vznikol ďalší nízkorozpočtový film s názvom *Mandril*. Jeho režisérom je študent druhého ročníka VŠMU Peter Czikrai. Rozpráva v ňom príbeh štyroch kamarátov, ktorí v nočnom bare pri písaní scenára, zažijú niekoľko epizódnych situácií. Väčšina členov výrobného štábu a hercov sú študenti VŠMU. Vedúci výrobného štábu Marek Mackovič hovorí: *„Film sme nakrúcali približne 25 dní a teraz nás čaká zostrih v počítačovej strižni. Nakrúcali sme na DVCAM."* Ďalší osud filmu má v rukách jeho producent Rudolf Biermann.

Ľudovít Hičár
(autor je kameraman Českej televízie)

REBRÍČEK NÁVŠTEVNOSTI-TOP TEN

(Premiérové kiná - JÚL 2002)

REBRÍČKY

	počet divákov
1. **MIB – Muži v čiernom II**	36 461
2. **Blade 2**	22 310
3. **Spider-Man**	21 148
4. 40 dní a 40 nocí	20 185
5. Časostroj	11 118
6. Klub šeredných žien	10 409
7. Siedmy hriech	8 026
8. Crossroads	7 745
9. Neverná	6 178
10. Nevesta cez internet	5 409

Zdroj: Únia filmových distribútorov

VÝROČIA

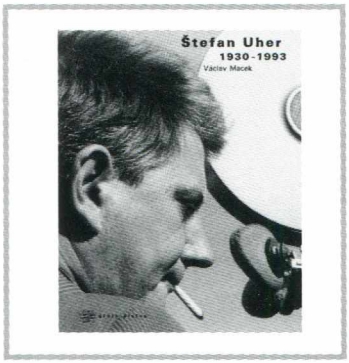
OKTÓBER 2002

3. 10. 1917 **Alexander Bada** – herec (zomrel 8. 9. 1998)
3. 10. 1937 **Gizela Miháliková** – film. historička a prekladateľka
3. 10. 1947 **Vladimír Kolesár** – film. kritik, dramaturg
3. 10. 1957 **René Lužica** – režisér dokumentárnych filmov
4. 10. 1947 **Dezider Ursíny** – hudobný skladateľ, autor námetov, scenárov, režisér dokumentárnych filmov (zomrel 2. 5. 1995)
5. 10. 1942 **Jaroslava Havettová** (rod. Likařová) – výtvarníčka, režisérka animovaných filmov
8. 10. 1952 **Anna Javorková** – herečka
10. 10. 1942 **Hilda Gábrišová** – publicistka, scenáristka
11. 10. 1927 **Jolana Hollá-Mažiarová** – herečka
11. 10. 1952 **Norina Bobrovská** – herečka
11. 10. 1957 **Peter Rúfus** – herec
14. 10. 1907 **Bohumil Vančo** – film. pracovník, v roku 1948 riaditeľ Slov. filmu (zomrel 25. 10. 1990)
17. 10. 1952 **Jozef Chudík** – režisér
18. 10. 1942 **Jozef Brezanský** – kameraman
19. 10. 1932 **Brigita Bobulová** (rod. Máčajová) – herečka
20. 10. 1962 **Martin Šulík** – režisér
21. 10. 1932 **Pavel Čilek** – kameraman
22. 10. 1922 **Katarína Hrobárová-Vrzalová** – herečka
26. 10. 1927 **Beňo Michalský** – herec
26. 10. 1942 **Stanislav Dančiak** – herec

Slovenský filmový ústav

Grösslingová 32, 811 09 Bratislava

Novinka z edičného oddelenia

Václav Macek: Štefan Uher 1930–1993

Tradične koncipovaná monografia, venovaná priekopníkovi poetiky československej novej vlny – Štefanovi Uhrovi je založená na proporčne vyváženej syntéze biografického pohľadu na jeho umelecký a tvorivý vývoj v kontexte sledovanej historickej epochy a súbežného analyticko-kritického zhodnotenia jednotlivých filmových diel. Základný text historiografickej monografie reflektuje Uhrovu životnú i filmársku dráhu od jej najdávnejších počiatkov až po posledný, už nezrealizovaný filmársky projekt – scenár rozprávky Trinásta komnata. Autor publikácie v nej sleduje nielen vrcholy Uhrovej tvorby (Slnko v sieti, Organ, Tri dcéry...), ale aj obdobia jeho tvorivej stagnácie, snaží sa postihnúť rovnako najzásadnejšie rysy filmárovho režijného rukopisu, ako i vplyvy spoločensko-politickej klímy, ktoré sa na jeho podobe z času na čas citeľne prejavili. Kontinuálny tok chronologicky koncipovaného textu autor v záujme spestrenia prerušuje krátkymi odbočkami: v troch uzavretých kapitolách svoju pozornosť venuje trom najvýznamnejším Uhrovým spolupracovníkom – Stanislavovi Szomolányimu, Alfonzovi Bednárovi a Iljovi Zeljenkovi a v podobne ohraničených medzihrách necháva odznieť úryvky z rozhovorov, ktoré Štefan Uher počas svojho života poskytol viacerým popredným periodikám. Text monografie sprevádza fotografický materiál, pozostávajúci z bohatého súboru filmových, pracovných i rodinných záberov.

V predaji od júla 2002 vo vybraných slovenských kníhkupectvách.

**Kontakt: Marína Kuruczová, Slovenský filmový ústav,
Grösslingová 32, 811 09 Bratislava,
tel.: 02/57 10 15 11, fax: 02/52 96 34 61, e-mail: sfu@sfu.sk**

FILM.SK 10
10 Sk/Kč
mesačník o filmovom dianí na Slovensku
2002
www.filmsk.sk

kalendárium

premiéry

klubotéka

rozhovor

niečo z všmu

téma

filmové novinky

festivaly

recenzia

profil

ohlasy

rebríčky a jubileá

programy

vybraných

premiérových kín

a filmových klubov

na miestach:

kníhkupectvá:
Artforum
EX LIBRIS
Perfekt
Radosť Bardejov

filmové kluby:
FK ic.sk
FK Nostalgia
FK 901
FK 903
FK Univerzita Nitra
FK Tatra Košice
FK Freska 904 Bardejov
Klub filmového diváka Prešov

premiérové kiná:
Hviezda

Mladosť

vrátnica VŠMU
knižnica SFÚ

kino Aero Praha (ČR)

ISSN 1335-8286
9 771335 828003 10

Film.Sk je registrovaný MK SR pod reg. č. 2220/99

SLOVENSKÝ FILMOVÝ ÚSTAV
SLOVAK FILM INSTITUTE